

Udskriftsdato: 18. december 2025

2024/1 LSF 165 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af færdselsloven (Forenkling af Tempo 40-ordning, ansvar for egnede dæk, revision af ledsagerordningen for kørekort til 17-årige og nedsættelse af promillegrænsen for førstegangserhververe af kørekort til almindelig bil (kategori B) m.v.)

Ministerium: Transportministeriet

Journalnummer: Transportmin., j.nr. 2024-3810

Forslag

til

Lov om ændring af færdselsloven

(Forenkling af Tempo 40-ordning, ansvar for egnede dæk, revision af ledsagerordningen for kørekort til 17-årige og nedsættelse af promillegrænsen for førstegangserhververe af kørekort til almindelig bil (kategori B) m.v.)

§ 1

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1312 af 26. november 2024, foretages følgende ændringer:

1. § 43, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. For biler og motorcykler, hvortil der er tilkoblet et ikke-registreringspligtigt påhængsredskab, og for traktorer og motorredskaber må hastigheden uanset § 42 ikke overstige 30 km i timen. For traktorer og motorredskaber, som er registreret i Køretøjsregistret, må hastigheden dog ikke overstige 40 km i timen. For vogntog bestående af en traktor eller et motorredskab, der er registreret i Køretøjsregistret og tilkoblet et påhængskøretøj, må hastigheden dog ikke overstige 30 km i timen. For vogntog bestående af en traktor eller et motorredskab, som er registreret i Køretøjsregistret og tilkoblet et påhængskøretøj, der opfylder betingelser fastsat efter stk. 12, må hastigheden dog ikke overstige 40 km i timen.«

2. § 43, stk. 12, affattes således:

»Stk. 12. Transportministeren kan fastsætte regler om de betingelser, der skal være opfyldt for, at hastigheden for vogntog bestående af en traktor eller et motorredskab, som er registreret i Køretøjsregistret og tilkoblet et påhængskøretøj, må være op til 40 km i timen, jf. stk. 5, 4. pkt.«

3. I § 53, stk. 1, indsættes efter »luft«: », jf. dog stk. 2«.

4. I § 53 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. For spirituskørsel straffes den, som fører eller forsøger at føre almindelig bil (kategori B) efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen overstiger 0,20 promille, eller at alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,10 mg pr. liter luft, hvis

- 1) forholdet er begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af retten til at føre almindelig bil (kategori B), eller
 - 2) forholdet udgør en overtrædelse af eller forsøg på overtrædelse af § 56, stk. 1, 1. pkt.«
- Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

5. I § 56, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »Føreren«: »og en person, der agerer ledsager, jf. stk. 3, 1. pkt.,«.

6. I § 56, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »dog«: »stk. 3 og«.

7. I § 56 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Kørekort til almindelig bil (kategori B) kan under samme betingelser som nævnt i stk. 2, nr. 2 og 3, udstedes til en person, der er fyldt 17 år, betinget af, at denne under kørsel i tidsrummet fra kl. 20.00 til kl. 05.00 er i følgeskab med en ledsager frem til det fyldte 18. år, jf. dog stk. 4 og § 57. Ledsageren skal under kørslen sidde på forreste passagersæde og skal under kørslen være opmærksom

på de omkringværende trafikale forhold og bistå den 17-årige fører med råd og vejledning. §§ 53 og 54, § 55, stk. 1 og 2, og regler fastsat i medfør af § 55, stk. 4, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse for ledsageren. En 17-årig kørekortindehaver har pligt til inden kørselens påbegyndelse at oplyse ledsageren om, at denne fungerer som ledsager og om de betingelser, der stilles til ledsageren, jf. 2. og 3. pkt., og regler fastsat i medfør af stk. 7.

Stk. 4. Betingelsen om ledsaget kørsel, jf. stk. 3, finder ikke anvendelse for kørsel med motordrevet køretøj, som der kan erhverves ret til at føre før det fyldte 17. år.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 5-7.

8. I § 56, *stk. 5*, der bliver stk. 7, indsættes efter 3. pkt.:

»Transportministeren kan fastsætte bestemmelser om betingelser for at kunne agere som ledsager efter stk. 3, 1. pkt., udover de, der følger af stk. 3, 2. og 3. pkt.«

9. § 57, *stk. 3*, ophæves.

10. I § 60 *c*, *stk. 3*, ændres to steder »førerret« til: »retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert«.

11. I § 62, *stk. 3*, ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

12. I § 67, *stk. 3*, indsættes efter »sikkert,«: »at køretøjet ikke er forsynet med åbenbart uegnede dæk,«.

13. I § 77, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »køretøjet«: », og at ledsageren opfylder betingelserne for ledsagere, jf. § 56, stk. 3, og regler udstedt i medfør af § 56, stk. 7«.

14. I § 118, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »stk. 10 og 11« til: »stk. 12 og 13«.

15. I § 118 indsættes efter stk. 9 som nye stykker:

»*Stk. 10.* Kørsel uden ledsager i strid med § 56, stk. 3, 1. pkt., og overtrædelse af § 56, stk. 3, 4. pkt., straffes med bøde efter § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1.

Stk. 11. En ledsagers overtrædelse af §§ 53 og 54, jf. § 56, stk. 3, 3. pkt., og overtrædelse af § 56, stk. 3, 2. pkt., straffes med bøde. Hvis føreren har kendskab til de forhold, der begrundes ledsagerens overtrædelse, jf. 1. pkt., eller ledsagerens overtrædelse af § 56, stk. 1, 2. pkt., straffes føreren med bøde efter § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1.«

Stk. 10-15 bliver herefter stk. 12-17.

16. I § 125, *stk. 3*, ændres »et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert« til: »motorkøretøj og stor knallert« og »førerret« ændres til: »retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert«.

17. I § 127, *1. pkt.*, ændres »førerret« til: »retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert« og i *2. pkt.* ændres »motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert« til: »motorkøretøj og stor knallert«.

18. I § 128, *stk. 4*, indsættes efter »fylder 18 år«: », for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 18 år«.

19. I § 128, *stk. 4*, indsættes efter 1. pkt.:

»Er føreren under 17 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af førerretten vedtages eller fastslås ved endelig dom, regnes frakendelsestiden endvidere fra den dag, hvor føreren fylder 17 år, for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 17 år.«

20. I § 129, *stk. 4*, indsættes efter 1. pkt.:

»Er den fører, der ubetinget frakendes retten til at føre lille knallert efter stk. 3, under 17 år på gerningstidspunktet, udskydes det tidspunkt, hvor den pågældende efter sin alder kan erhverve førerret, endvidere i 6 måneder, for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 17 år.«

21. § 129, stk. 6, ophæves.

Stk. 7 bliver herefter stk. 6.

22. I § 131, stk. 1, 2. pkt., ændres »18 år« til: »17 år«.

23. § 132 c ophæves.

24. I § 134, stk. 4, ændres »stk. 12« til: »stk. 14«.

25. I § 140, stk. 2, 3. pkt., ændres »stk. 13« til: »stk. 15«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2025.

Stk. 2. Kørekort udstedt i medfør af bekendtgørelse nr. 1594 af 12. december 2016 vedbliver at være gyldige, indtil de udløber i henhold til de til enhver tid gældende regler om kørekorts gyldighed.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Ændring af hastighedsgrænse for traktorer og motorredskaber

2.1.1. *Gældende ret*

2.1.2. *Transportministeriets overvejelser*

2.1.3. *Den foreslåede ordning*

2.2. Nedsættelse af promillegrænsen for førstegangserhververe af kørekort til almindelig bil (kategori B) m.v.

2.2.1. *Gældende ret*

2.2.2. *Transportministeriets overvejelser*

2.2.3. *Den foreslåede ordning*

2.3. Ændring af forsøgsordningen om udstedelse af kørekort til 17-årige

2.3.1. *Gældende ret*

2.3.1. *Færdselsloven*

1.

2.3.1.1. *Alderskrav for erhvervelse af førerret til motorkøretøj og stor knallert*

1.

2.3.1.1. *Straf for overtrædelse af færdselslovens § 56 (kørsel uden erhvervet førerret*

2. *m.v.)*

2.3.1.1. *Frakendelse af førerretten, beregning af frakendelsesperioder og udskydelse af*

3. *retten til at erhverve førerret m.v.*

2.3.1. *Forsøgsordning med kørekort til 17-årige*

2.

2.3.1. *Sanktionering af overtrædelse af reglerne i forsøgsordningen med kørekort til 17-årige*

3.

2.3.1.3. *Sanktionering af ledsageren*

1.

2.3.1.3. *Sanktionering af den 17-årige fører*

2.

2.3.1.3.2. *Overtrædelse af forsøgsordningens betingelser om kørsel med ledsa-*

1. *ger*

2.3.1.3.2. Sanktionering af den 17-årige fører for ledsagerens overtrædelse af
2. forsøgsordningens betingelser

2.3.1.3.2. Sanktionering af færdselslovsovertrædelser begået af 17-årige fø-
3. re, beregning af frakendelsesperioder og udskydelse af retten til at
erhverve førerret m.v.

2.3.2. Transportministeriets overvejelser

2.3.2. Betingelser for udstedelse af kørekort til 17-årige

1.

2.3.2. Sanktioner for overtrædelse af ledsagerordningens betingelser

2.

2.3.2. Beregning af frakendelsesperioder og udskydelse af retten til at erhverve førerret m.v.

3.

2.3.3. Den foreslåede ordning

2.3.3. Betingelser for udstedelse af kørekort til 17-årige

1.

2.3.3. Sanktioner for overtrædelse af ledsagerordningens betingelser

2.

2.3.3. Beregning af frakendelsesperioder og udskydelse af retten til at erhverve førerret m.v.

3.

2.4. Førerens ansvar for kørsel med egnede dæk

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Transportministeriets overvejelser

2.4.3. Den foreslåede ordning

2.5. Aldersmæssige bestemmelser om frakendelse af retten til at føre lille knallert og generhver- velse af retten til at føre lille knallert inden frakendelsestidens udløb

2.5.1. Gældende ret

2.5.2. Transportministeriets overvejelser

2.5.3. Den foreslåede ordning

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Klimamæssige konsekvenser

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

8. Forholdet til EU-retten

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen ønsker at understøtte de unge i landdistrikterne, der foretrækker at blive boende i deres lokalsamfund, samtidig med at de passer uddannelse eller arbejde i en større by.

Det er et vilkår, at der er længere mellem husene på landet. Derfor er transportmuligheder en afgørende del af det gode liv i landdistrikterne.

På landet kan der ofte være langt til kollektiv transport, og det kan derfor være en udfordring for særligt unge at få uddannelse, arbejdsliv og fritidsliv til at hænge sammen.

Det er derfor en del af regeringens landdistriktsudspil: Sammenhæng og balance af 22. august 2024, at regeringen vil give 17-årige, der i dag som led i en forsøgsordning kan erhverve kørekort til almindelig bil (kategori B) betinget af ledsaget kørsel frem til det fyldte 18 år, mulighed for at køre uden ledsager i tidsrummet fra kl. 05.00 til kl. 20.00. Det vil give unge mulighed for selv at transportere sig til og fra arbejde, læreplads, skole eller fritidsaktiviteter m.v. Dermed øges mobiliteten for unge særligt i landdistrikterne, hvor alternativerne til at transportere sig i bil er begrænsede. Regeringen finder, at forsøgsordningen om kørekort til 17-årige, der har været gældende siden 1. januar 2017, samtidig hermed skal gøres permanent.

Vejdirektoratet har anslået, at forslaget om at give 17-årige mulighed for at køre uden ledsager i tidsrummet fra kl. 05.00 til kl. 20.00 på baggrund af et overordnet skøn vil øge trafikarbejdet, hvorved forstås antallet af kørte kilometer, for 17-årige med 151 mio. kørte km årligt. Heraf vil langt den største effekt ses uden for de større byer. I dag er trafikarbejdet for 17-årige i bil med ledsager ca. 35 mio. km årligt.

Med den øgede mobilitet følger færdselssikkerhedsmæssige effekter. Forslaget vurderes af Vejdirektoratet på baggrund af en teknisk fremskrivning, som baserer sig på et overordnet skøn af de nuværende ulykkestal, at medføre yderligere 3,8 dræbte årligt og yderligere 33 alvorligt tilskadekomne årligt. Med de foreslåede afgrænsninger og kompenserende foranstaltninger er lagt til grund, at ulykkesrisikoen pr. kørte kilometer ikke er større for de 17-årige end for de 18-20-årige.

Lignende ordninger findes i Storbritannien og Østrig, hvor der også tillades kørekort og kørsel uden ledsager fra 17 år. I Sverige og Norge er der mulighed for privat øvelseskørsel fra 16 år (øvelseskørsel med ledsager før erhvervelse af et kørekort), mens aldersgrænsen for at erhverve kørekort er 18 år.

Generelt er unge i trafikken mere urutinerede og tilbøjelige til at foretage risikobetonede beslutninger, hvilket forstærkes under påvirkning af alkohol, også ved lave promiller.

For at sikre, at unge førere ikke kører, hvis de har indtaget alkohol, foreslår regeringen, at promillegrænsen for spirituskørsel nedsættes til 0,20 promille i de første tre år efter erhvervelse af kørekort til almindelig bil for første gang. Det betyder i praksis, at der bliver en de facto nultolerance over for spirituskørsel for førstegangserhververe af kørekort til almindelig bil.

Det må antages, at der vil være en ulykkesreducerende effekt af den foreslåede sænkning af promillegrænsen, men det er ikke muligt at skønne størrelsen i reduktionen af antallet af dræbte og alvorligt tilskadekomne som følge heraf.

I 2016 blev der i Danmark indført en Tempo 40-ordning med bekendtgørelse nr. 1573 af 1. december 2016 om betingelser for Tempo 40-kørsel for godkendte eller registrerede traktorer, påhængskøretøjer og motorredskaber (herefter Tempo 40-bekendtgørelsen). Ordningen blev indført med henblik på at tillade en forhøjet hastighed på 40 km i timen for traktorer, motorredskaber og vogntog bestående af en traktor eller et motorredskab tilkoblet en påhængsvogn, der var godkendt til den højere hastighed, hvis de blev godkendt og registreret til Tempo 40-ordningen. Ordningen har imidlertid ikke fungeret efter hensigten

som følge af ordningens krav til godkendelse og registrering af såvel traktorerne, motorredskaberne og påhængskøretøjerne.

Det foreslås, at typegodkendte og individuelt godkendte traktorer og motorredskaber, som er registrerede i Køretøjsregistret, omfattes af en generel hastighedsgrænse på 40 km i timen. Det foreslås det endvidere, at transportministerens beføjelser justeres, således at færdselsloven fremover indeholder hjemmel til en mere smidig godkendelsesordning for en ny Tempo 40-ordning for påhængskøretøjer.

I færdselslovens bestemmelser om førerens ansvar for et køretøjs forsvarlige stand foreslås førerens ansvar til at omfatte montering af egnede dæk på køretøjet derudover tydeliggjort. Hensigten med bestemmelsen er at gøre det klart, at førerens ansvar omfatter, at køretøjet ikke er monteret med åbenbart uegnede dæk i forhold til det aktuelle føre.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Ændring af hastighedsgrænse for traktorer og motorredskaber

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af færdselslovens § 43, stk. 5, 2. pkt., at for godkendte og registrerede traktorer og motorredskaber samt vogntog bestående af en godkendt eller registreret traktor eller et godkendt eller registreret motorredskab tilkoblet godkendte eller registrerede påhængskøretøjer, er hastighedsgrænsen 40 km i timen, hvis disse opfylder betingelserne, der er fastsat i Tempo 40-bekendtgørelsen efter bemyndigelsen i § 43, stk. 12.

Færdselslovens § 43, stk. 12, bemyndiger transportministeren til at fastsætte regler om, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at godkendte eller registrerede traktorer og motorredskaber samt vogntog bestående af en godkendt eller registreret traktor eller et godkendt eller registreret motorredskab tilkoblet et godkendt eller registreret påhængskøretøj må køre med op til 40 km i timen. Med hjemmel i § 43, stk. 12, fastsætter Tempo 40-bekendtgørelsen en række betingelser for godkendelse til Tempo 40-kørsel.

Betingelserne for godkendelse til Tempo 40-kørsel for godkendte eller registrerede traktorer og motorredskaber er, at disse er registrerede eller godkendte. Såvel godkendte som registrerede traktorer og motorredskaber er registreret i Køretøjsregistret, hvorfor der ikke er andre betingelser gældende for traktorer og motorredskaber, der er registreret i Køretøjsregistret.

2.1.2. Transportministeriets overvejelser

Tempo 40-ordningen, som blev indført i 2016, havde til formål at tillade en højere hastighedsgrænse for traktorer, motorredskaber og vogntog bestående af traktor eller motorredskab og påhængskøretøj i tilfælde, hvor køretøjerne var godkendt til en hastighed på 40 km i timen. Som følge af Tempo 40-bekendtgørelsens betingelser om registrering af Tempo 40-godkendte traktorer, motorredskaber og påhængskøretøjer, blev køretøjsejerne imidlertid pålagt flere administrative krav og økonomiske byrder end tilsigtet som følge af kravet om registrering i Køretøjsregistret for ikke-registreringspligtige påhængskøretøjer. Derudover er påhængsredskaber, som er en underkategori af påhængskøretøjer, udelukket for Tempo 40-godkendelse som følge af manglende systemmæssig mulighed for registrering i Køretøjsregistret.

Transportministeriet har i foråret 2024 drøftet den nuværende Tempo 40-ordning med Landbrugserhvervets Færdselsgruppe. I den forbindelse er der fremlagt flere eksempler på, at den nuværende ordning, som blev indført i 2016, ikke virker efter hensigten.

Udover krav om Tempo 40-mærke på traktorer og motorredskaber, der er godkendt og registreret i Køretøjsregistret, kræver den eksisterende Tempo 40-ordning registrering og mærkning af Tempo 40-godkendte påhængskøretøjer.

Registrering af påhængskøretøj er fordyrende for påhængskøretøjets ejer, da påhængskøretøjer alene er

registreringspligtige, når Tempo 40-bekendtgørelsen stiller krav herom. Derudover kan påhængsredskaber af systemmæssige grunde ikke registreres i Køretøjsregistret, idet der ikke er gennemført nødvendige opdateringer af registret, som gør det muligt at registrere køretøjerne. Påhængsredskaber er, på lige fod med påhængsvogn og sættevogn, påhængskøretøjer. De systemmæssige forhindringer betyder, at påhængsredskaber ikke vil kunne Tempo 40-godkendes, selvom påhængsredskabet opfylder de tekniske krav til en Tempo 40-godkendelse. Det er således ikke muligt for et vogntog bestående af en Tempo 40-godkendt traktor eller et Tempo 40-godkendt motorredskab og et påhængsredskab, som opfylder de tekniske krav til en Tempo 40-godkendelse, at være omfattet af den forhøjede hastighedsgrænse for vogntoget på 40 km i timen.

Transportministeriet finder derfor, at den gældende Tempo 40-ordning bør ændres, således at de nuværende administrative og økonomiske byrder lempes.

Det er Transportministeriets vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille krav til de traktorer og motorredskaber, som er registreret i Køretøjsregistret, da de er godkendt til en hastighed på 40 km i timen, hvorfor disse umiddelbart kan omfattes af en hastighedsgrænse på 40 km i timen.

Det er således alene nødvendigt at fastsætte betingelser for en Tempo 40-ordning for vogntog bestående af traktor eller motorredskab, som er registreret i Køretøjsregistret, tilkoblet et påhængskøretøj, så alene påhængskøretøjet skal opfylde krav til Tempo 40-godkendelse. Det forventes, at kravene til påhængskøretøjerne alene skal omhandle selve godkendelsen af køretøjerne, hvorfor der ikke vil være administrative og økonomiske konsekvenser forbundet med registrering af påhængskøretøjerne i Køretøjsregistret.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Den foreslåede ordning vil medføre, at traktor og motorredskab, som er registreret i Køretøjsregistret, vil blive omfattet af en generel hastighedsgrænse på 40 km i timen, jf. forslaget til § 43, stk. 5, 2. pkt., således at der ikke længere vil være krav om, at de også skal opfylde særlige betingelser efter Tempo 40-ordningen.

Den foreslåede ordning vil tillige medføre, at vogntog bestående af traktor eller motorredskab, der er registreret i Køretøjsregistret, tilkoblet et påhængskøretøj, som opfylder krav i Tempo 40-bekendtgørelsen, er omfattet af en hastighedsgrænse på 40 km i timen. Det er hensigten, at der i bekendtgørelsen – ligesom i dag – vil blive stillet krav om, at påhængskøretøjer, som godkendes til at køre i vogntog med 40 km i timen, skal have påsat et »Tempo 40-klistermærke«, som tydeligt kan ses for at lette håndhævelsen ude på vejene.

Det bemærkes, at traktorer og motorredskaber, som ikke er registreret i Køretøjsregistret, og vogntog bestående af traktor eller motorredskab tilkoblet påhængskøretøj, som ikke er godkendt eller registreret til 40 km i timen fortsat vil være omfattet af den gældende hastighedsgrænse på 30 km i timen.

Det bemærkes tillige, at den maksimale hastighed for en traktor og et motorredskab aldrig kan overstige den maksimale hastighed, som køretøjet er konstrueret til.

2.2. Nedsættelse af promillegrænsen for førstegangserhververe m.v.

2.2.1. Gældende ret

Efter færdselslovens § 53, stk. 1, straffes for spirituskørsel den, som fører eller forsøger at føre et motordrevet køretøj efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen overstiger 0,50 promille, eller at alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,25 mg pr. liter luft.

Kriterierne for, hvornår der er tale om spirituskørsel efter færdselslovens § 53, stk. 1, er de samme for alle førere af motordrevne køretøjer.

Ud over straf i form af bøde og fængsel, sanktioneres overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1, også med betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten.

Hvis føreren under eller efter kørslen har en promille, der ikke overstiger 1,20 eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften, der ikke overstiger 0,60 mg pr. liter luft, vil føreren i førstegangstilfælde blive idømt en betinget frakendelse af førerretten, jf. § 125, stk. 1, nr. 6. Har føreren derimod en promille over 1,20 eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften på over 0,60 mg alkohol pr. liter luft, eller har føreren gjort sig skyldig i flere forhold til samtidig pådømmelse eller gentagelsestilfælde, frakendes førerretten som udgangspunkt ubetinget, jf. § 126, stk. 1, nr. 1 og 6-9. Ubetinget frakendelse af førerretten for spirituskørsel sker som udgangspunkt for en periode på minimum 3 år, jf. § 128, stk. 2, 1. pkt.

Ved overtrædelse af § 53, stk. 1, træder et kørselsforbud i stedet for en betinget frakendelse, hvis overtrædelsen er begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret, jf. færdselslovens § 127, stk. 1, 1. pkt. Et kørselsforbud indebærer, at førerens ret til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, inddrages indtil særlig køreundervisning eller ANT-kursus, jf. færdselslovens § 60 c, stk. 1 og 2, er gennemført, og en kontrollerende køreprøve er bestået, jf. færdselslovens § 127, stk. 1, 2. pkt.

Førerret er defineret i færdselslovens § 2, stk. 1, nr. 6, som retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert.

Motordrevet køretøj er i færdselslovens § 2, stk. 1, nr. 14, defineret som et køretøj, der er forsynet med motor som drivkraft. Motordrevet køretøj inddeles i motorkøretøj, traktor, motorredskab og knallert.

Begrebet førerret omfatter ikke retten til at føre lille knallert, jf. færdselslovens § 2, nr. 6. En person, der erhverver ret til at føre lille knallert, kan derfor ikke anses som førstegangserhverver.

Derimod anses en person, der har erhvervet førerret til stor knallert, for førstegangserhverver i relation til færdselslovens § 127, jf. § 2, nr. 6, sammenholdt med § 127.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 498 af 7. juni 2001, jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, L 225 som fremsat, side 7030, at begrebet førstegangserhverver af førerret skal forstås som en person, der første gang erhverver kørekort til motorkøretøj (bil og motorcykel). Der er ikke tale om førstegangserhvervelse, hvis der er tale om generhvervelse af førerretten efter en ubetinget frakendelse, hvis der er tale om gengivelse af førerretten efter et kørselsforbud, hvis kørekortet udvides til at omfatte yderligere kategorier, eller hvis der er tale om fornyelse eller ombytning af kørekort. Det anføres videre i bemærkningerne, at en fører stadig anses som førstegangserhverver, hvis den pågældende inden for de tre første år efter førstegangserhvervelse af førerretten udvider kørekortet til at omfatte yderligere kategorier. En udvidelse af førerretten ophæver eller forkorter således ikke den periode, hvor der i tilknytning til en førstegangserhvervelse kan pålægges kørselsforbud.

Retspraksis er dog ikke entydig i forhold til spørgsmålet om, i hvilket omfang der ved begrebet førstegangserhverver skal lægges vægt på tidspunktet for førerens erhvervelse af førerret til motordrevet køretøj eller til motorkøretøj.

I Vestre Landsrets dom af 18. november 2010, optrykt i TfK 2011.189, fandt Landsretten under henvisning til tilkendegivelserne i forarbejderne til lovforslag nr. 225 af 25. april 2001, hvoraf det fremgår, at der ved førstegangserhverver forstås en person, der første gang får udstedt kørekort til motorkøretøj (bil og motorcykel), at det var uden betydning for spørgsmålet om idømmelse af kørselsforbud, at tiltalte siden 1997 havde haft kørekort til traktor.

Heroverfor står Vestre Landsrets dom af 16. november 2021, optrykt i UfR 2022.404V, hvor landsretten fandt, at der ved begrebet førstegangserhverver skal lægges vægt på tidspunktet for førerens eventuelle erhvervelse af førerret til traktor. Landsretten fandt således, at der ud fra ordlyden af bestemmelsen i færdselslovens § 127 sammenholdt med definitionen af begrebet »førerret« i færdselslovens § 2, nr. 6, måtte lægges vægt på tidspunktet for førstegangserhvervelse af førerret til »motordrevet køretøj«, da det

ikke fremgår af ordlyden af lovens § 125, stk. 3, og § 127, at det er tidspunktet for førstegangserhvervelsen af førerret til »motorkøretøj«, der er afgørende. Det forhold, at det af forarbejderne til færdselslovens § 127 fremgår, at der ved en »førstegangserhverver« forstås en person, der første gang får udstedt kørekort til motorkøretøj, kunne efter landsrettens opfattelse ikke føre til andet resultat.

2.2.2. Transportministeriets overvejelser

Forekomsten af spirituskørsel er generelt lav blandt unge sammenlignet med andre aldersgrupper. Ifølge Rigspolitiets forekomstundersøgelse for 2018-2019, tegnede de 18-24-årige sig alene for 6 pct. af det samlede antal trafikanter, der kørte spirituskørsel i forekomstundersøgelsen.

Ulykkestallene fra Vejdirektoratets ulykkesstatistik viser dog, at der blandt spirituspåvirkede førere i ulykker er relativt mange unge i forhold til andre aldersgrupper.

Herudover er unge spirituspåvirkede førere overrepræsenterede i ulykker set i forhold til deres befolkningsandel. I perioden 2019-2023 udgjorde de 15-24-årige førere 25 pct. af det samlede antal førere, der var involveret i en ulykke og var påvirket af spiritus over det tilladte. Samtidig udgjorde de 15-24-årige kun 12 pct. af befolkningen.

Selvom den generelle forekomst af spirituskørsel blandt unge er lav, ses der således at være en øget risiko for, at unge i tilfælde af spirituskørsel ender i en ulykke. Generelt er unge i trafikken mere urutinerede og tilbøjelige til at foretage risikobetonede beslutninger, hvilket forstærkes under påvirkning af alkohol, også ved lave promiller.

Det er Transportministeriets opfattelse, at en nedsættelse af promillegrænsen for nye førere til 0,20 promille vil kunne medvirke til i højere grad at sikre, at unge førere ikke kører, hvis de har indtaget alkohol. Da de fleste mennesker efter indtag af blot én enkelt genstand vil have en promille på 0,20 eller derover, vil en promillegrænse på 0,20 promille i praksis fungere som en de facto nultolerance over for spirituskørsel. Nye førere vil således ikke længere kunne være i tvivl om, at de ikke kan indtage alkohol, hvis de skal ud at køre.

Effekten af en nedsat promillegrænse for nye førere er vanskelig at vurdere. En særlig lav promillegrænse på 0,20 promille for nye førere vil først og fremmest fungere som et klart signal om, at alkohol og kørsel ikke hører sammen. Samtidig vil en nedsættelse af promillegrænsen kunne medvirke til at færrer »tager chancen« i forhold til at køre, hvis de har indtaget alkohol.

Den læring, som det vil give nye førere at være omfattet af en promillegrænse på 0,20 promille, hvorved de bliver vant til ikke at kunne indtage alkohol, når de skal køre bil, vil efter Transportministeriets opfattelse også kunne medføre en mere generel positiv adfærdspåvirkning i relation til spirituskørsel, som nye førere vil kunne tage med sig udover førstegangserhververperioden og videre i resten af deres virke som trafikanter.

Nye førere, der har erhvervet kørekort for første gang til almindelig bil (kategori B) er i dag omfattet af begrebet førstegangserhverver, der i færdselsloven anvendes i relation til en række skærpede sanktioner, der gælder i de første tre år efter erhvervet kørekort for første gang.

Transportministeriet finder, at en særlig lav promillegrænse for nye førere af almindelig bil (kategori B) bør knyttes til den periode, hvor nye førere anses for at være førstegangserhverver af kørekort til almindelig bil (kategori B). Det vil medføre, at alle nye førere, uanset hvornår førerretten til almindelig bil (kategori B) erhverves, i de første tre år efter erhvervelse af kørekort til almindelig bil (kategori B) for første gang vil være underlagt en promillegrænse på 0,20 promille. Efter udløbet af den 3-årige periode vil promillegrænsen være 0,50 promille.

Hvis man først erhverver førerret til almindelig bil (kategori B) i en sen alder, vil føreren også i disse tilfælde skulle betragtes som førstegangserhverver i de første tre år og i denne periode være underlagt den foreslåede lavere promillegrænse på 0,20 promille. Der vil således ikke pr. definition kun blive tale

om unge førere. Da langt størstedelen af befolkningen erhverver kørekort for første gang som ung, vil de fleste førstegangserhververe dog være unge. Hertil kommer, at nye førere, uanset alder, i alle tilfælde vil mangle kørselserfaring og derved generelt have sværere ved at overskue trafikale situationer. Transportministeriet finder derfor, at det vil være til gavn for færdselssikkerheden, at alle nye førere underlægges en lavere promillegrænse på 0,20 promille.

Det er Transportministeriets opfattelse, at det vil være uhensigtsmæssigt, hvis en fører, der ikke har erhvervet førerret, men til trods herfor alligevel fører almindelig bil (kategori B), og med alkohol i blodet, er underlagt færdselslovens almindelige promillegrænse på 0,50 promille, mens en ung fører, der har erhvervet førerret, i de første tre år vil være underlagt en lavere promillegrænse på 0,20 promille.

Transportministeriet finder derfor, at en nedsættelse af promillegrænsen til 0,20 promille også bør gælde for forhold, hvor personer fører eller forsøger at føre almindelig bil (kategori B) uden erhvervet førerret hertil.

Som det fremgår ovenfor af pkt. 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger om gældende ret, er retspraksis ikke entydig i forhold til, i hvilket omfang der ved begrebet førstegangserhverver skal lægges vægt på tidspunktet for førerens erhvervelse af førerret til motordrevet køretøj eller til motorkøretøj. Det er ud fra forarbejderne til færdselslovens § 127 Transportministeriets opfattelse, at det har været hensigten, at det afgørende for, om man anses for omfattet af førstegangserhververbegrebet, er tidspunktet for erhvervelse af førerret til motorkøretøj (bil og motorcykel) eller stor knallert. Transportministeriet finder dog, at der ikke bør herske tvivl om forståelsen af begrebet, hvorfor Transportministeriet finder, at det i færdselslovens relevante regler bør præciseres, at der ved begrebet førstegangserhverver skal lægges vægt på tidspunktet for førerens erhvervelse af førerret til motorkøretøj (bil og motorcykel) eller stor knallert.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås det, at der indsættes et nyt stk. 2 i færdselslovens § 53, hvoraf følger, at for spirituskørsel straffes den, som fører eller forsøger at føre almindelig bil (kategori B) efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen overstiger 0,20 promille, eller at alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,10 mg pr. liter luft, hvis 1) forholdet er begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af retten til at føre almindelig bil (kategori B), eller hvis 2) forholdet udgør en overtrædelse af eller forsøg på overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1, 1. pkt., om kørsel uden erhvervet kørekort.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at promillegrænsen bliver 0,20 promille i de første tre år efter førstegangserhvervelse af ret til at føre almindelig bil (kategori B), og kørsel eller forsøg på kørsel med almindelig bil (kategori B) inden for denne periode med en alkoholpromille, der overstiger 0,20 promille, vil således skulle betragtes for spirituskørsel.

Den foreslåede bestemmelse vil desuden medføre, at kørsel eller forsøg på kørsel af almindelig bil (kategori B) med en alkoholpromille, der overstiger 0,20 promille, vil skulle betragtes for spirituskørsel, hvis forholdet udgør en overtrædelse af eller forsøg på overtrædelse af § 56, stk. 1, 1. pkt., om kørsel uden erhvervet kørekort.

Spirituskørsel efter den foreslåede bestemmelse med en alkoholpromille over 0,20, men under 1,21, forudsættes sanktioneret efter de almindelige regler og praksis for spirituskørsel i intervallet 0,51 til 1,20 alkoholpromille. Der er med den foreslåede bestemmelse således ikke, udover den foreslåede nedsættelse af promillegrænsen for førstegangserhververe m.v., tiltænkt en ændring af sanktionsfastsættelsen i spiritussager.

For så vidt angår bestemmelserne i færdselslovens §§ 60 c, 125 og 127, hvor begrebet førstegangserhverver af førerret er omtalt, foreslås det, at det i bestemmelserne præciseres, at der skal være tale om førstegangserhverver af retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert.

2.3. Ændring af forsøgsordningen om udstedelse af kørekort til 17-årige

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Færdselsloven

2.3.1.1.1. Alderskrav for erhvervelse af førerret til motorkøretøj og stor knallert

Ifølge færdselslovens § 56, stk. 1, må motorkøretøj og stor knallert kun føres af en person, der har erhvervet kørekort. Føreren skal under kørslen have kørekortet hos sig og skal på forlangende vise det til politiet.

Aldersgrænsen for erhvervelse af kørekort til motorkøretøj og stor knallert er 18 år, jf. færdselslovens § 56, stk. 2, nr. 1.

Der kan alene udstedes kørekort til en person, der er i besiddelse af tilstrækkelig synsevne samt i øvrigt af den fornødne åndelige og legemlige færdighed, og som ved en prøve godtgør at have tilstrækkelig kørefærdighed og fornødent kendskab til køretøjet og dets behandling samt til færdselsreglerne, jf. færdselslovens § 56, stk. 2, nr. 2 og 3.

I medfør af færdselslovens § 56, stk. 5, kan transportministeren fastsætte bestemmelser om køreuddannelsen, herunder om køretøjer, der anvendes til køreprøver, og om undervisning på særlige lukkede øvelsespladser og anlæg. Transportministeren kan endvidere fastsætte bestemmelser om betingelserne for at få udstedt kørekort, herunder om køreprøven, samt om kørekortets udseende og indhold. Transportministeren kan yderligere fastsætte bestemmelser om, at udgifter til tolk i forbindelse med aflæggelse af køreprøve afholdes af ansøgeren.

Det følger af færdselslovens § 77, stk. 1, 1. pkt., at politiet kan standse et køretøj og undersøge det for fejl og mangler samt kontrollere, at føreren opfylder betingelserne for lovligt at kunne føre køretøjet.

Standstøtning med henblik på kontrol kan både udføres ved, at enkeltkøretøjer bringes til standstøtning og kontrolleres, og i forbindelse med standstøtning og kontrol af et større antal køretøjer i vejsiden eller på en parkeringsplads og lignende.

Færdselslovens § 77, stk. 1, 1. pkt., giver kun hjemmel til kontrol af overholdelse af regler om fejl og mangler ved køretøjet og regler om krav til føreren i færdselsloven og forskrifter udstedt i medfør heraf. Bestemmelsen giver endvidere kun hjemmel til at kontrollere køretøjet og føreren.

Som led i kontrollen vil politiet med hjemmel i retsplejelovens almindelige regler om straffeprocessuelle indgreb inden for strafferetsplejen dog kunne skride ind overfor enhver overtrædelse af færdselsloven, som konstateres i forbindelse med kontrollen, ligeså vel som politiet kan skride ind, hvis der konstateres tegn på, at anden lovgivning er overtrådt, for eksempel derved, at der i køretøjet ligger våben eller narkotika frit fremme.

2.3.1.1.2. Straf for overtrædelse af færdselslovens § 56 (kørsel uden erhvervet førerret m.v.)

Færdselslovens bestemmelser om straf findes i lovens kapitel 17. For overtrædelse af færdselsloven straffes føreren med bøde eller fængsel. Førere af motorkøretøjer under 18 år straffes som udgangspunkt på samme måde som førere over 18 år. Bøder til personer med særlig lav indtægt kan dog nedsættes i medfør af færdselslovens § 118 a, stk. 1.

Personer mellem 15 og 18 år er ofte skolesøgende eller på anden måde under uddannelse og har derfor i vidt omfang ikke egentlig indtjening af betydning. Efter retspraksis nedsættes bøder til unge under 18 år derfor generelt til det halve beløb, uden at der foretages en konkret vurdering af den unges indtægtsforhold. Det er dog med undtagelse af indtægtsbestemte bøder, som ikke nedsættes for unge under 18 år eller personer med særlig lav indtægt.

Efter færdselslovens § 117 d, stk. 2, 1. pkt., straffes overtrædelser af § 56, stk. 1, 1. pkt., om kørsel

uden erhvervet førerret, med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år efter følgende retningslinjer, der fremgår af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Kørsel uden kørekort (færdselslovens § 56), afsnit 5.1:

Overtrædelse	Sanktionspåstand
1. gang	7.000 kr.
2. gang	8.500 kr.
3. gang	10.500 kr.
4. gang	14.000 kr.
5. gang	7 dages fængsel*
6. gang	14 dages fængsel
7. gang	20 dages fængsel
8. gang	30 dages fængsel
9. gang	40 dages fængsel
10. gang	50 dages fængsel

*Eventuelt betinget dom med samfundstjeneste.

Bøder for overtrædelse af § 56, stk. 1, 1. pkt., nedsættes i retspraksis ikke for personer med særlig lav indtægt. For personer under 17 år fastsættes bøden som udgangspunkt til det halve beløb, jf. Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Kørsel uden kørekort (færdselslovens § 56), afsnit 5.2.

Foreligger der herudover formildende omstændigheder, kan bøden nedsættes yderligere. Formildende omstændigheder kan for eksempel være, at føreren har modtaget et ikke uvæsentligt antal køreundervisningstimer, eller at føreren har erhvervet førerret til et andet motorkøretøj end det, som vedkommende er fører af, jf. Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Kørsel uden kørekort (færdselslovens § 56), afsnit 5.1.

For overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1, nr. 1, hvor føreren for eksempel har modtaget et ikke uvæsentligt antal køreundervisningstimer, udmåles bøden efter følgende retningslinjer, der fremgår af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Kørsel uden kørekort (færdselslovens § 56), afsnit 5.2:

Over 18 år	Sanktion
1. gang	4.000 kr.
2. gang	5.000 kr.
3. gang	6.500 kr.
Under 18 år	
1. gang	3.000 kr.
2. gang	3.500 kr.
3. gang	4.000 kr.

For øvrige overtrædelser af færdselslovens § 56 idømmes bødestraf efter følgende retningslinjer, der fremgår af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Kørsel uden kørekort (færdselslovens § 56), afsnit 5.5:

Forseelsens art:	Bødetakst kr.
Undladt at medbringe kørekort	1.000 kr.
Nægter at forevise kørekort	1.000 kr.
Ikke fornyet kørekort – (inden for 3 år)*	1.000 kr.
Bortkommet i mere end 1 år	1.000 kr.
Ikke ombyttet til EU-model	1.000 kr.
Udlænding - ikke ombyttet med dansk kørekort	1.000 kr.
Ikke kørekort til erhvervsmæssig personbefordring - har kørekort	1.500 kr.
Ikke overholdt vilkår om at benytte briller under kørslen og lignende (§ 56, stk. 5, jf. kørekortbekendtgørelsen)	1.000 kr.

* Er kørekortet ikke fornyet i en periode på 3 år eller mere efter udløbet af kørekortets gyldighedsperiode, forudsætter en fornyelse af kørekortet en bestået kontrollerende køreprøve, jf. kørekortbekendtgørelsens § 96, stk. 1, jf. § 71, stk. 3. Det er på den baggrund Rigsadvokatens opfattelse, at bøden i sådanne tilfælde bør afspejle de udgifter, der er forbundet med at erhverve et kørekort, og at bøden derfor skal fastsættes efter taksterne for kørsel uden at have erhvervet førerret.

2.3.1.1.3. Frakendelse af førerretten, beregning af frakendelsesperioder og udskydelse af retten til at erhverve førerret m.v.

Færdselslovens regler om førerretsfrakendelse er som udgangspunkt de samme for førere under 18 år og førere, der er 18 år og derover.

Begyndelsestidspunktet for en ubetinget frakendelse af førerretten er som udgangspunkt tidspunktet for endelig dom eller vedtagelse af førerretsfrakendelsen. Det følger dog af færdselslovens § 128, stk. 4, at hvis føreren er under 18 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af førerretten vedtages eller fastslås ved endelig dom, regnes frakendelsestiden fra den dag, hvor føreren fylder 18 år.

Anke af en dom, hvorved der er sket ubetinget frakendelse, efter at førerretten eller retten til at føre lille knallert har været inddraget i medfør af færdselslovens § 130 (administrativ midlertidig inddragelse af førerretten under sagen), har ifølge færdselslovens § 131, stk. 1, ikke opsættende virkning for dommens bestemmelse om frakendelse, medmindre andet bestemmes af byretten ved kendelse. Det samme gælder anke af en dom, hvorved en person over 18 år, der ikke har førerret, ubetinget er frakendt retten til at erhverve denne ret. I andre tilfælde kan byretten i medfør af bestemmelsen på begæring af anklagemyndigheden ved kendelse bestemme, at anke ikke skal have opsættende virkning.

Færdselslovsovertrædelser begået ved kørsel med motorkøretøjer (bil og motorcykel) og stor knallert har som udgangspunkt ingen konsekvenser for retten til at føre lille knallert (knallert med en konstruktiv bestemt maksimal hastighed på højst 30 km i timen), ligesom færdselslovsovertrædelser begået ved kørsel på lille knallert som udgangspunkt kun har betydning for retten til at føre lille knallert, men ikke for retten til at føre motorkøretøj og stor knallert.

En undtagelse hertil findes dog i færdselslovens § 129, stk. 4. Det følger heraf, at hvis den fører, der ubetinget frakendes retten til at føre lille knallert, er under 18 år på gerningstidspunktet, udskydes det tidspunkt, hvor den pågældende efter sin alder kan erhverve førerret, desuden i 6 måneder for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 18 år, herunder kørekort til bil og stor knallert. Har føreren på afgørelsestidspunktet erhvervet førerret, frakendes førerretten ubetinget i 6 måneder. Det følger ligeledes af § 129, stk. 4, at bestemmelsen i § 60 a, om de almindelige betingelser for generhvervelse af førerretten, ikke finder anvendelse i disse tilfælde. Det følger endelig af § 129, stk. 4, at frakendelse af førerretten på baggrund af forseelser begået på lille knallert af unge under 18 år under særlige omstændigheder kan undlades.

2.3.1.2. Forsøgsordning med kørekort til 17-årige

I færdselslovens § 57, stk. 3, er der fastsat hjemmel til, at transportministeren kan etablere en forsøgsordning, hvorefter alderskravet for erhvervelse af kørekort til kategori B (almindelig bil) kan sættes ned til 17 år betinget af ledsaget kørsel indtil det fyldte 18 år. Transportministeren kan i den forbindelse fravige § 56, stk. 2, nr. 1, § 128, stk. 4, § 129, stk. 4, 1. og 2. pkt., og § 131, stk. 1, og fastsætte, at § 56, stk. 1, 2. pkt., tillige finder anvendelse for ledsageren. Transportministeren kan endvidere efter forhandling med justitsministeren fastsætte, at § 55, stk. 1 og 2 og stk. 4, 1. pkt., med de fornødne tilpasninger tillige finder anvendelse for ledsageren.

En forsøgsordning om kørekort til 17-årige er indført ved bekendtgørelse nr. 1594 af 15. december 2016 om forsøgsordning med udstedelse af kørekort til 17-årige (herefter forsøgsordningsbekendtgørelsen). Det følger af forsøgsordningsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, at førerret erhvervet under forsøgsordningen er begrænset til kørsel i Danmark.

Erhvervelse af kørekort efter forsøgsordningen sker efter de samme regler i færdselsloven og bekendtgørelse nr. 875 af 27. juni 2024 om kørekort (herefter kørekortbekendtgørelsen), som gælder for personer, der er fyldt 18 år, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 4, stk. 1. Kravene til køreuddannelsen er således de samme for 17-årige som for 18-årige.

Kørekort omfattet af forsøgsordningen giver i medfør af forsøgsordningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, den 17-årige ret til at føre lille knallert, almindelig bil, personbil indrettet til befordring af højst otte personer foruden føreren og en tilladt totalvægt på ikke over 3.500 kg, varebil med en tilladt totalvægt på ikke over 3.500 kg, vogntog bestående af person- eller varebil og et påhængskøretøj med en tilladt totalvægt på ikke over 750 kg, vogntog bestående af en person- eller varebil og et påhængskøretøj med en tilladt totalvægt på over 750 kg, men med en samlet totalvægt, der ikke overstiger 3.500 kg, og traktor/motorredskab. I modsætning til kørekort erhvervet som 18-årig, giver kørekort erhvervet af en 17-årig efter forsøgsordningen således ikke ret til at føre stor knallert. Det skyldes, at man på stor knallert ikke kan køre med ledsager.

Kørsel på lille knallert og kørsel med traktor eller motorredskab må som de eneste køretøjer foregå uden ledsager, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Det skyldes, at der til disse køretøjer allerede kan erhverves kørekort fra man er fyldt henholdsvis 15 og 16 år.

Efter forsøgsordningen kan alle, der lever op til en række minimumskrav, ledsage den 17-årige under dennes kørsel. Ledsageren skal ikke godkendes eller registreres som ledsager. Minimumskravene, der fremgår af forsøgsordningsbekendtgørelsens §§ 8-11, indeholder betingelser om, at ledsageren mindst skal være 30 år, have haft førerret til almindelig bil (kategori B) de seneste 10 år på baggrund af kørekort udstedt i Danmark, og være i besiddelse af et gyldigt kørekort til almindelig bil (kategori B), der er udstedt i Danmark, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 8, stk. 1, nr. 1-3. Samtidig må ledsageren ikke have været frakendt førerretten betinget eller ubetinget i de seneste 10 år, regnet fra udløbet af frakendelsen ved ubetinget frakendelse af førerretten og fra endelige dom eller vedtagelse ved betinget frakendelse af førerretten, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 8, stk. 1, nr. 4, og § 8, stk. 2.

Forsøgsordningen indeholder også krav om, at ledsageren skal sidde på forreste passagersæde under kørslen, og at ledsageren under kørslen skal have sit kørekort med under kørsel og på forlangende vise det til politiet, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 9, stk. 1 og 2.

Ledsageren skal endvidere på alle tidspunkter under den 17-årige føreres kørsel være opmærksom på omkringværende trafikale forhold og bistå den 17-årige fører med råd og vejledning, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 10, stk. 1. Derudover skal ledsageren på alle tidspunkter være i stand til at føre køretøjet i overensstemmelse med færdselslovens almindelige regler, herunder §§ 53 og 54, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 11, stk. 1.

Bestemmelserne i færdselslovens § 55, stk. 1 og 2, og bestemmelser fastsat i medfør af § 55, stk. 4, 1. pkt., om udåndings-, spyt- og blodprøve m.v. finder i medfør af forsøgsordningsbekendtgørelsens § 11, stk. 2, tilsvarende anvendelse for ledsageren.

I medfør af forsøgsordningsbekendtgørelsens § 7 har den 17-årige fører pligt til, inden kørslen påbegyndes, at oplyse ledsageren om, at vedkommende fungerer som ledsager, og oplyse ledsageren om de betingelser, der stilles til ledsagere.

Det følger af forsøgsordningsbekendtgørelsens § 12, stk. 1, at politiet i forbindelse med standsning af et køretøj i medfør af færdselslovens § 77, stk. 1, kan kontrollere, om ledsageren opfylder betingelserne for at agere ledsager efter forsøgsordningen.

2.3.1.3. Sanktionering af overtrædelse af reglerne i forsøgsordningen med kørekort til 17-årige

2.3.1.3.1. Sanktionering af ledsageren

Det følger af forsøgsordningsbekendtgørelsens § 14, stk. 1, at ledsageren kan straffes med bøde for overtrædelse af betingelserne fastsat i forsøgsordningsbekendtgørelsens §§ 8, 9 og 11.

Hjemlen i færdselslovens § 57, stk. 3, til fastsættelse af forsøgsordningen, blev indført ved lov nr. 659 af 8. juni 2016. Det følger af bemærkningerne til § 57, stk. 3, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 161 A som fremsat, side 8 f., at bøden til ledsageren bør udmåles efter et gradueret bødesystem under hensyn til karakteren af den tilsidesatte betingelse. Det er i bemærkningerne forudsat, at en ledsager, der for eksempel ikke har medbragt sit kørekort under kørslen som udgangspunkt sanktioneres med en bøde på 1.000 kr. Det følger endvidere, at hvis ledsageren overtræder betingelserne ved for eksempel at være spirituspåvirket i et omfang, der overskrider grænsen for lovlig kørsel i medfør af færdselslovens § 53, sanktioneres ledsageren som udgangspunkt med en bøde på 3.500 kr.

Det følger endvidere af bemærkningerne, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 161 A som fremsat, side 8, at sanktionering af ledsageren, der knytter sig til en tilsidesættelse af betingelserne for ledsagelse, ikke har gentagelsesvirkning eller andre retsvirkninger, herunder frakendelse af førerretten eller konfiskation.

Ved flere overtrædelser af bekendtgørelsen til samtidig pådømmelse vil færdselslovens § 118 a, stk. 2 og 4, om absolut kumulation finde anvendelse, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 3.

Af bemærkningerne til lov nr. 659 af 8. juni 2016, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 161 A som fremsat, side 8, følger det, at et strafansvar for ledsageren forudsætter, at vedkommende er vidende om – og har indvilliget i – at være ledsager.

Det påhviler den 17-årige fører at sikre dette, ved inden kørslen påbegyndes, at oplyse ledsageren om, at vedkommende fungerer som ledsager, og oplyse ledsageren om de betingelser, der stilles til ledsagere.

Endelig følger det af bemærkningerne, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 161 A som fremsat, side 8, at indførelse af forsøgsordningen med kørekort til 17-årige ikke medfører ændringer i, hvornår ledsageren anses for at blive selvstændig fører af køretøjet som følge af sin direkte indgriben i kørslen. Det følger endvidere, at der heller ikke tilsigtes ændring i forhold til betingelserne for at pålægge ledsageren et medvirkensansvar efter straffelovens § 23 for den 17-åriges færdselsforseelser i øvrigt.

2.3.1.3.2. Sanktionering af den 17-årige fører

2.3.1.3.2.1. Overtrædelse af forsøgsordningens betingelser om kørsel med ledsager

Overtrædelse af forsøgsordningens betingelser straffes med bøde, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsen § 13, stk. 1.

Det følger af bemærkningerne til lov nr. 659 af 8. juni 2016, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 161 A som fremsat, side 8, at en 17-årig, som kører uden ledsager, skal sanktioneres med en bøde udmålt efter de samme principper som ved udmåling af bøder til 17-årige, der kører uden at have erhvervet kørekort. Det er forudsat i bemærkningerne, at bøden skal fastsættes til 3.000 kr., hvilket er samme takst som gælder for 17-årige, som har gennemført et ikke uvæsentligt antal køretimer. Ved fastlæggelsen af bødeniveauet er der således taget hensyn til de særlige retningslinjer, der i retspraksis gælder for personer under 18 år, og det fremgår af bemærkningerne, at bøden derfor ikke bør nedsættes yderligere.

Bødestraf til den 17-årige fører, som alene knyttes til en tilsidesættelse af betingelserne for forsøgsordning, fastsættes uden gentagelsesvirkning og uden udløsning af andre retsvirkninger, herunder frakendelse af førerretten eller konfiskation, jf. bemærkningerne til lov nr. 659 af 8. juni 2016, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 161 A som fremsat, side 7.

Efter forsøgsordningsbekendtgørelsens § 7, stk. 1, har den 17-årige fører pligt til, inden kørslen påbegyndes, at oplyse ledsageren om, at vedkommende fungerer som ledsager. Den 17-årige har endvidere pligt til at oplyse ledsageren om de betingelser, der stilles til ledsageren. Hvis den 17-årige fører overtræder disse forpligtelser, straffes vedkommende med bøde, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 14, stk. 1. Bødes udmåles i praksis til 3.000 kr.

2.3.1.3.2.2. Sanktionering af den 17-årige fører for ledsagerens overtrædelse af forsøgsordningens betingelser

Det følger af forsøgsordningsbekendtgørelsens § 14, stk. 2, at den 17-årige fører kan straffes med bøde, hvis den 17-årige har kendskab til de forhold, der begrunder ledsagerens overtrædelse af de betingelser, der stilles efter forsøgsordningen. Den 17-årige førers strafansvar i disse situationer kræver dermed direkte forsæt.

Det er forudsat i bemærkningerne til lov nr. 659 af 8. juni 2016, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 161 A som fremsat, side 8, at bøden til den 17-årige i disse tilfælde udmåles efter et gradueret bødesystem under hensyn til karakteren af den betingelse, som ledsageren har tilsidesat.

Der er angivet to bødepositioner i bemærkningerne, hvor den ene er bøde på 1.000 kr. for tilfælde, hvor ledsageren for eksempel har undladt at medbringe et gyldigt kørekort under kørslen, hvilket svare til bødetaksten for en tilsvarende overtrædelse begået af en fører over 18 år. Det er angivet i forarbejderne,

at bøden dog forudsættes nedsat til det halve beløb i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer om sanktionspåstande i færdselssager vedrørende personer mellem 15 og 18 år, jf. Rigsadvokatsmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager, afsnit 5.2.1.

Den anden bødeposition er angivet til 3.000 kr. og vedrører tilfælde, hvor ledsager har overtrådt betingelser ved for eksempel at være spirituspåvirket i et omfang, der overskrider rammerne for lovlig kørsel i medfør af færdselslovens § 53. Det er i bemærkningerne angivet, at bødeniveauet for denne type overtrædelser svarer til det foreslåede bødeniveau for en 17-årig, som kører uden ledsager, og at der således er taget hensyn til de særlige retningslinjer, der gælder for personer mellem 15 og 18 år, jf. Rigsadvokatsmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager, afsnit 5.2.1., hvorfor bøden ikke bør nedsættes yderligere.

Bødestraf til den 17-årige fører, som alene knyttes til en tilsidesættelse af betingelserne for forsøgsordning, fastsættes uden gentagelsesvirkning og uden udløsning af andre retsvirkninger, herunder frakendelse af førerretten eller konfiskation, jf. bemærkningerne til lov nr. 659 af 8. juni 2016, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 161 A som fremsat, side 7.

Ved flere overtrædelser af de krav, der stilles efter forsøgsordningen til samtidig pådømmelse vil færdselslovens § 118 a, stk. 2 og 4, om absolut kumulation finde anvendelse, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 3.

2.3.1.3.2.3. Sanktionering af færdselslovsovertrædelser begået af 17-årige førere, beregning af frakendelsesperioder og udskydelse af retten til at erhverve førerret m.v.

Det følger af forsøgsordningsbekendtgørelsens § 13, stk. 1, at færdselslovens almindelige sanktionsbestemmelser finder anvendelse for 17-årige, der erhverve kørekort efter forsøgsordningen. Ligeledes finder færdselslovens almindelige bestemmelser om frakendelse af førerretten anvendelse for 17-årige førere, der har erhvervet kørekort til almindelig bil efter forsøgsordningen, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1.

Ifølge forsøgsordningsbekendtgørelsens §§ 3 og 15, stk. 1, finder færdselslovens regler om kørselsforbud i § 127, frakendelsestiderne i færdselslovens §§ 128-129, reglerne om gentagelsesvirkning og reglerne om konfiskation også anvendelse ved bedømmelsen af den 17-årige førers færdselsforseelser.

Med forsøgsordningsbekendtgørelsens § 15, stk. 2-5, gøres imidlertid en række undtagelser til færdselslovens almindelige bestemmelser i § 128, stk. 4, og § 131, stk. 1, om beregning af frakendelsestiden for unge under 18 år og anke af dom, og § 129, stk. 4, om udskydelse af retten til at erhverve førerret som følge af ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert som er nærmere omtalt ovenfor under pkt. 2.3.1.1.3.

Det følger af forsøgsordningsbekendtgørelsens § 15, stk. 2, at frakendelsestiden for en 17-årig fører, der har erhvervet kørekort efter forsøgsordningen, regnes fra afgørelsestidspunktet, medmindre førerretten forud herfor har været inddraget af politiet.

Hvis en fører er under 18 år på det tidspunkt, hvor vedkommende vedtager eller idømmes en ubetinget frakendelse af førerretten, regnes frakendelsestiden i medfør af forsøgsordningsbekendtgørelsen § 15, stk. 3, fra afgørelsestidspunktet, uanset om den pågældende har erhvervet kørekort efter forsøgsordningen. Er personen under 17 år, regnes frakendelsestiden dog fra den dag, hvor personen fylder 17 år.

Bestemmelserne i § 15, stk. 2 og 3, udgør således undtagelser til færdselslovens almindelige bestemmelser i § 128, stk. 4, om beregning af frakendelsestiden for unge under 18 år.

Det følger endvidere af forsøgsordningsbekendtgørelsens § 15, stk. 5, at hvis en person, der er fyldt 17 år og ikke har erhvervet førerret efter bekendtgørelsen, ved dom bliver ubetinget frakendt retten til at erhverve førerret, har anke ikke opsættende virkning for dommens bestemmelse om frakendelse,

medmindre byretten ved kendelse bestemmer andet. Bestemmelsen i § 15, stk. 5, er en undtagelse til færdselslovens almindelige bestemmelser i § 131, stk. 1.

Hvis en knallertfører, der ubetinget frakendes retten til at føre lille knallert efter færdselslovens § 129, stk. 3, er under 17 år på gerningstidspunktet, udskydes det tidspunkt, hvor den pågældende kan erhverve førerret til almindelig bil efter forsøgsordningen, i 6 måneder, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 15, stk. 4, 1. pkt.

I de tilfælde, hvor føreren af en lille knallert er under 17 år på gerningstidspunktet, men hvor sagen først afgøres efter, at føreren er fyldt 17 år og allerede har erhvervet førerret i medfør af forsøgsordningen, skal der ske ubetinget frakendelse af førerretten til almindelig bil i 6 måneder regnet fra den endelige afgørelse om ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert, jf. forsøgsordningsbekendtgørelsens § 15, stk. 4, 2. pkt. Under særlige omstændigheder kan frakendelse af førerretten i disse tilfælde dog undlades.

Bestemmelsen i § 15, stk. 4, udgør således en undtagelse til færdselslovens almindelige bestemmelser i § 129, stk. 4, om udskydelse af retten til at erhverve førerret som følge af ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert.

2.3.2. Transportministeriets overvejelser

2.3.2.1. *Betingelser for udstedelse af kørekort til 17-årige*

Reglerne om den gældende forsøgsordning for kørekort til 17-årige er fastsat i en særskilt bekendtgørelse om forsøgsordningen (forsøgsordningsbekendtgørelsen).

Hvis muligheden for at udstede kørekort til 17-årige under visse betingelser skal gøres permanent, vil der blive tale om, at alderskravet for erhvervelse af kørekort til almindelig bil (kategori B) generelt vil skulle betragtes som 17 år. Det er derfor Transportministeriets vurdering, at dette som det overvejende udgangspunkt bør ske ved at indarbejde forsøgsordningens bestemmelser i færdselsloven som en del af lovens almindelige regler, fremfor at opretholde en særskilt regulering på bekendtgørelsesniveau. Det vil også sikre, at samspillet med færdselslovens gældende regler, herunder navnlig reglerne om beregning af frakendelsesperioder, vil blive mere klart.

Transportministeriet finder dog, at de nærmere betingelser for erhvervelse og udstedelse af kørekort, samt hvilke køretøjer et kørekort til almindelig bil (kategori B) erhvervet som 17-årig giver ret til at føre, mest hensigtsmæssigt bør ske ved bekendtgørelse, da det sikrer en mere smidig regulering. Det vil endvidere svare til den gældende reguleringsform for kørekort erhvervet som 18-årig, hvor disse forhold i medfør af den gældende færdselslovs § 56, stk. 5, er reguleret i bekendtgørelse nr. 875 af 27. juni 2024 om kørekort (herefter kørekortbekendtgørelsen).

Hjemlen i den gældende færdselslovs § 56, stk. 5, er en bred bemyndigelse for transportministeren til at fastsætte regler om kørekortmæssige forhold, herunder blandt andet køreuddannelsen, betingelserne for udstedelse og erhvervelse af kørekort og kørekortets udseende og indhold. Hvis muligheden for at udstede kørekort til 17-årige til almindelig bil (kategori B) indarbejdes i færdselslovens almindelige regler, er det Transportministeriets vurdering, at den gældende bemyndigelsesbestemmelse i færdselslovens § 56, stk. 5, også vil indeholde hjemmel til at udstede regler om de samme forhold for kørekort udstedt til 17-årige.

Det er endvidere Transportministeriets vurdering, at hensynet til en smidig regulering gør, at de alders- og erfaringsmæssige krav til ledsagere samt kravene til frakendelseshistorik bør fastsættes på bekendtgørelsesniveau. Den gældende bemyndigelsesbestemmelse i færdselslovens § 56, stk. 5, vil derfor skulle udvides, således at transportministeren som led i den administrative regelfastsættelse på kørekortområdet også vil kunne fastsætte regler om de alders- og erfaringsmæssige krav til ledsagere vedrørende kørekort udstedt til 17-årige.

Det er Transportministeriets opfattelse, at de administrative regler vedrørende kørekort til 17-årige til

almindelig bil (kategori B) bør indarbejdes i kørekortbekendtgørelsen, således at de vil blive en del af den almindelige administrative regelfastsættelse på kørekortområdet.

Med undtagelse af, at 17-årige, der har erhvervet kørekort, skal kunne køre uden ledsager i perioden fra kl. 05.00 til kl. 20.00, vil det være den gældende forsøgsordnings regler, der vil skulle gøres permanente.

Transportministeriet finder dog, at det vil være hensigtsmæssigt at foretage visse justeringer i de alders- og erfaringsmæssige krav til ledsageren. Der stilles i dag krav om, at en ledsager til en 17-årig fører som minimum skal være 30 år gammel og have haft kørekort i minimum 10 år, og at kørekortet ikke må have været betinget eller ubetinget frakendt i de seneste 10 år. Det er betingelser, der kan gøre det vanskeligt for en 17-årig at finde en ledsager, der lever op til betingelserne. I de regler, der vil skulle fastsættes i kørekortbekendtgørelsen herom, er det derfor hensigten at lempe kravene til ledsageren vedrørende alder, erfaring og frakendelseshistorik.

2.3.2.2. Sanktioner for overtrædelse af ledsagerordningens betingelser

En 17-årig førers overtrædelser af færdselslovens almindelige regler, herunder spiritus- og narkokørsel, hastighedsovertrædelser, rødkørsel og anden hasarderet kørsel m.v., sanktioneres efter færdselslovens almindelige sanktionssystem, det vil sige med bøde, fængsel, førerretsfrakendelse og konfiskation. Dette vil også gælde for en 17-årig fører, der har erhvervet førerret som led i ledsagerordningen.

For så vidt angår sanktionering af en 17-årig kørekortindehavers overtrædelse af ledsagerordningens betingelser, er det Transportministeriets opfattelse, at det gældende sanktionssystem for forsøgsordningen om kørekort til 17-årige, hvorefter overtrædelser af ordningens betingelser straffes med bøde, men i øvrigt ikke medfører andre retsfølger som førerretsfrakendelse og konfiskation, bør opretholdes.

Transportministeriet bemærker hertil, at overtrædelser af ledsagerordningens betingelser, det vil sige kørsel uden ledsager eller kørsel med en ledsager, der ikke opfylder betingelserne for at kunne agere som ledsager, ikke viser noget om den 17-årig førers evner til at køre bil eller forståelse for almindelige færdselsregler og trafikale forhold. Overtrædelser af ledsagerordningens betingelser bør derfor fortsat ikke sanktioneres med frakendelse af den 17-årig førers førerret, der er en erhvervet rettighed.

Bødeniveauet for den 17-årig førers kørsel uden ledsager og kørsel med en ledsager, der ikke opfylder betingelserne for at kunne agere som ledsager, er efter den gældende forsøgsordning forudsat fastsat således, at det svarer til den vejledende takst, som gælder for 17-årige, der har kørt uden erhvervet førerret, men som har gennemført et ikke uvæsentligt antal køretimer, jf. nærmere bemærkningerne til lov nr. 659 af 8. juni 2016, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 161 A som fremsat, side 8. At køre med en ledsager, der ikke opfylder betingelserne for at kunne agere som ledsager, sidestilles i den forbindelse med at køre uden ledsager.

Transportministeriet bemærker, at en 17-årig fører under ledsagerordningen har erhvervet førerret, og føreren har dermed gennemført og bestået en fuld køreuddannelse. Derfor bør bødeniveauet for et enkeltstående tilfælde af den 17-årig førers kørsel uden ledsager m.v. ikke skærpes, da det ikke vil være proportionalt at straffe en 17-årig fører for at køre uden ledsager m.v., hårdere end en fører, der køre uden at have erhvervet førerret.

Efter den gældende forsøgsordning, jf. bemærkningerne til lov nr. 659 af 8. juni 2016, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 161 A som fremsat, side 7, er bødestraf for den 17-åriges overtrædelser af forsøgsordningens betingelser, herunder kravet om ledsaget kørsel, foreslået fastsat uden gentagelsesvirkning. Bødens størrelse er således den samme, uanset hvor mange gange den 17-årig tidligere måtte have kørt uden ledsager eller med en ledsager, der ikke opfylder betingelserne for at kunne agere som ledsager.

Det er Transportministeriets opfattelse, at hvis forsøgsordningen gøres permanent, så bør bøden for den 17-årig førers overtrædelser af betingelserne for ledsagerordningen tillægges gentagelsesvirkning i overensstemmelse med de gældende retningslinjer for udmåling af bøden for at køre uden erhvervet førerret, jf. den gældende færdselslovs § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1. Der kan også herved henvises til

de almindelige regler om strafudmåling i straffelovens § 81, nr. 1, hvoraf fremgår, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningsmanden tidligere er straffet af betydning for sagen.

Bødens størrelse for den 17-årige førers overtrædelse af ledsagerordningen bør derfor være stigende i forhold til antallet af eventuelle tidligere overtrædelser. Det er Transportministeriets vurdering, at en sådan skærpelse vil have en præventiv virkning i forhold til 17-årige føreres kørsel uden ledsager m.v.

2.3.2.3. Beregning af frakendelsesperioder og udskydelse af retten til at erhverve førerret m.v.

En konsekvens af at gøre forsøgsordningen om udstedelse af kørekort til 17-årige permanent vil blive, at alderskravet for erhvervelse af kørekort til almindelig bil (kategori B) generelt vil skulle betragtes som 17 år. Det nødvendiggør ændringer af visse af færdselslovens regler vedrørende beregning af frakendelsesperioden ved førerretsfrakendelse, virkningen af anke af domme om førerretsfrakendelse og udskydelse af retten til at erhverve førerret.

Færdselslovens udgangspunktet for ubetinget frakendelse af førerretten er, at frakendelsestiden regnes fra afgørelsestidspunktet.

Udgangspunktet fraviges dog, når der er tale om unge under 18 år, der frakendes retten til at erhverve førerret, hvor det følger af § 128, stk. 4, at frakendelsestiden regnes fra den dag, hvor føreren fylder 18 år, hvis føreren er under 18 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af førerretten vedtages eller fastslås ved endelig dom.

En ændring af det almindelige alderskrav for erhvervelse af kørekort til almindelig bil (kategori B) til 17 år, som foreslåede med lovforslaget, vil derfor betyde, at en 17-årig, der ubetinget frakendes førerretten, reelt set vil få lagt ét år oven i frakendelsestiden, idet den efter de gældende regler først vil skulle regnes fra det tidspunkt, hvor føreren fylder 18 år. Det er ikke hensigten med den foreslåede ændring af alderskravet.

Transportministeriet finder imidlertid, at aldersangivelsen på 18 år i den gældende færdselslovs § 128, stk. 4, ikke generelt kan ændres til 17 år. Det skyldes, at kørekort udstedt til almindelig bil (kategori B) til en 17-årig efter lovforslagets regler ikke vil give ret til at føre stor knallert (kategori AM), lille motorcykel (kategori A1) og andre tohjulede køretøjer med et alderskrav på 18 år. Hvis aldersangivelsen på 18 år i den gældende færdselslovs § 128, stk. 4, generelt ændredes til 17 år, ville det betyde en lempelse i forhold til muligheden for at erhverve førerret til køretøjer med et alderskrav på 18 år.

Transportministeriet finder derfor, at der vil skulle indføres regler vedrørende en udskudt beregning af frakendelsestiden, der tager højde for de forskellige alderskrav for erhvervelse af førerret til de forskellige køretøjskategorier.

Det er endvidere Transportministeriets opfattelse, at færdselsforseelser begået på lille knallert af en fører under 17 år også skal have konsekvenser for den unge førers mulighed for at erhverve kørekort med et alderskrav på 17 år, på samme måde som det efter gældende ret har konsekvenser for erhvervelser af kørekort med et alderskrav på 18 år. Også i disse tilfælde vil det efter Transportministeriets opfattelse være nødvendigt at indføre regler, der tager højde for de forskellige alderskrav for erhvervelse af førerret til de forskellige køretøjskategorier.

Ligeledes bør der ske en tilpasning af færdselslovens § 131, stk. 1, for så vidt angår spørgsmålet om virkningen af anke af domme, hvorved personer over 18 år, der ikke har erhvervet førerret, ubetinget er frakendt retten til at erhverve denne ret. I henhold til bestemmelsen har anke af en sådan dom ikke opsættende virkning for dommens bestemmelse om frakendelse, medmindre andet bestemmes af byretten ved kendelse.

Transportministeriet finder, at dette også bør være gældende i forhold til domme vedrørende 17-årige, der ikke har erhvervet førerret.

2.3.3. Den foreslåede ordning

2.3.3.1. Betingelser for udstedelse af kørekort til 17-årige

Det foreslås, at der med lovforslaget § 1, nr. 7, indsættes et nyt stk. 3 i § 56, hvor det af den foreslåede § 56, stk. 3, 1. pkt., fremgår, at kørekort til almindelig bil (kategori B) under samme betingelser som nævnt i stk. 2, nr. 2 og 3, kan udstedes til en person, der er fyldt 17 år, betinget af, at denne under kørsel i tidsrummet fra kl. 20.00 til kl. 05.00 er i følgeskab med en ledsager frem til det fyldte 18. år.

Med den foreslåede bestemmelse vil 17-årige kørekortindehavere således kunne køre uden ledsager i tidsrummet mellem kl. 05.00 til kl. 20.00.

Den foreslåede bestemmelse giver alene ret til at erhverve kørekort som 17-årig til almindelig bil (kategori B). Der vil med den foreslåede bestemmelse således forsat ikke kunne erhverves selvstændig ret til at føre stor knallert (kategori AM) som 17-årig, ligesom førerret til lille motorcykel (kategori A1) og under visse omstændigheder mellemstor motorcykel (kategori A2) fortsat først kan erhverves som 18-årig. For så vidt angår retten til at føre stor knallert som del af erhvervet førerret til almindelig bil (kategori B) henvises til omtalen nedenfor vedrørende, hvilke køretøjer et kørekort til almindelig bil (kategori B) erhvervet som 17-årige giver ret til at føre.

Med den foreslåede bestemmelse vil der forsat i medfør af den gældende færdselslovs § 57, stk. 1, kunne udstedes kørekort til langsomtkørende invalidekøretøj til en person, der er fyldt 15 år, uden at dette vil være betinget af ledsaget kørsel i tidsrummet mellem kl. 20.00 og kl. 05.00.

Den 17-årige vil med den foreslåede bestemmelse skulle erhverve kørekort under de samme betingelser, som gælder for personer, der er fyldt 18 år.

Det foreslås endvidere i § 56, stk. 3, 2. pkt., at ledsageren under kørslen skal sidde på forreste passagersæde og under kørslen være opmærksom på de omkringværende trafikale forhold og bistå den 17-årige fører med råd og vejledning. Den foreslåede bestemmelse svarer til forsøgsordningsbekendtgørelsens § 9, stk. 1, og § 10.

Ledsageren vil med den foreslåede bestemmelse ikke have noget særskilt retligt ansvar for selve kørslen og vil alene have en vejledende funktion. Det er føreren af bilen, det vil sige den 17-årige, der har ansvaret for kørslen, og den 17-årige fører af bilen vil skulle leve op til færdselslovens regler for førere.

Ledsageren vil endvidere formelt set ikke have nogen uddannende funktion.

Det vil dog være en forudsætning, at ledsageren vil skulle være i stand til at overtage kørslen, hvis dette måtte blive nødvendigt, uden at der dog er tale om en pligt hertil.

Det foreslås derfor i § 56, stk. 3, 3. pkt., at færdselslovens §§ 53 og 54, § 55, stk. 1 og 2, og regler fastsat i medfør af § 55, stk. 4, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse for ledsageren. Den foreslåede bestemmelse svarer til forsøgsordningsbekendtgørelsens § 11.

Herved vil ledsageren være underlagt de samme restriktioner i forhold til alkohol og bevidsthedspåvirkende stoffer og medicin, som gælder for føreren af bilen (den gældende færdselslovs §§ 53 og 54), lige så vel som ledsageren vil være underlagt de samme regler om politiets prøvetagning m.v. med henblik på kontrol for spiritus- og narkokørsel m.v. (den gældende færdselslovs § 55, stk. 1 og 2, og regler fastsat i medfør af § 55, stk. 4, 1. pkt.). Hensigten hermed er desuden at imødegå misbrug af ledsagerordningen, for eksempel i form af, at den 17-årige bruges som chauffør for alkoholpåvirkede voksne.

Det foreslås samtidig i § 56, stk. 3, 4. pkt., at den 17-årige kørekortindehaver inden kørslens påbegyndelse skal oplyse ledsageren om, at vedkommende fungerer som ledsager, og oplyse ledsageren om de betingelser, der stilles til ledsageren. Den foreslåede bestemmelse svarer til forsøgsordningsbekendtgørelsens § 7.

Hermed sikres det, at ledsageren ved, hvornår vedkommende fungerer som ledsager, og at ledsageren

i den forbindelse kan tage stilling til, om vedkommende opfylder betingelser for at kunne fungere som ledsager.

Med lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås det endvidere, at der indsættes et nyt stk. 4 i § 56, hvorefter følger, at betingelsen om ledsaget kørsel i den foreslåede stk. 3 ikke finder anvendelse for kørsel med motordrevet køretøj, som der kan erhverves ret til at føre før det fyldte 17. år.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ledsagerkravet i tidsrummet mellem kl. 20.00 og kl. 05.00 ikke vil finde anvendelse for kørsel med lille knallert og traktor/motorredskab, idet selvstændig ret til at føre disse køretøjer kan erhverves allerede fra det fyldte henholdsvis 15. og 16. år. Den foreslåede bestemmelse svarer til forsøgsordningsbekendtgørelsens § 6, stk. 2.

I medfør af den gældende generelle bemyndigelsesbestemmelse i færdselslovens § 56, stk. 5, der med lovforslaget bliver stk. 7, om transportministerens mulighed for at udstede administrative regler på kørekortområdet, vil der i kørekortbekendtgørelsen blive fastsat regler om, hvilke køretøjer førerret til almindelig bil (kategori B) erhvervet som 17-årig giver ret til at føre. Der vil blive fastsat regler, der svarer til forsøgsordningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1. Det vil blandt andet indebære, at førerret til almindelig bil (kategori B) erhvervet som 17-årig efter den foreslåede bestemmelse i færdselslovens § 56, stk. 3, 1. pkt., ikke vil give ret til at føre stor knallert (kategori AM).

Det foreslås endvidere med lovforslagets § 1, nr. 8, at bemyndigelsesbestemmelsen i færdselslovens § 56, stk. 5, der med lovforslaget bliver stk. 7, udvides, således at transportministeren kan fastsætte bestemmelser om betingelser, udover de, der følger af stk. 3, 2. og 3. pkt., for at kunne agere som ledsager efter stk. 3, 1. pkt. Der vil i medfør af den foreslåede bestemmelse blandt andet kunne fastsættes krav til ledsagerens alder, erfaring og frakendelseshistorik.

Der lægges med lovforslaget op til, at der i kørekortbekendtgørelsen vil blive fastsat krav om, at ledsageren skal være mindst 24 år, have haft kørekort til almindelig bil (kategori B) i minimum 5 år og ikke må have været frakendt førerretten betinget eller ubetinget i de seneste 5 år. Det er således tanken, at kravene til ledsagerens alder, erfaring og frakendelseshistorik vil skulle være lempeligere end kravene i den gældende forsøgsordningsbekendtgørelsens § 8.

For at muliggøre politiets kontrol med, at ledsagere opfylder de krav, der stilles til ledsagere, foreslås det endvidere med lovforslagets § 1, nr. 5, at ændre færdselslovens § 56, stk. 1, 2. pkt., således at også en ledsager skal have sit kørekort hos sig under kørslen og på forlangende vise det til politiet. Den foreslåede ændring svarer til forsøgsordningsbekendtgørelsens § 9, stk. 2.

Tilsvarende foreslås det med lovforslagets § 1, nr. 13, at ændre færdselslovens § 77, stk. 1, 1. pkt., således at politiet i medfør af bestemmelsen også kan standse et køretøj med henblik på at kontrollere, at en ledsager opfylder betingelserne for at kunne agere ledsager. Den foreslåede ændring svarer til forsøgsordningsbekendtgørelsens § 12.

2.3.3.2. Sanktioner for overtrædelse af ledsagerordningens betingelser

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 15, at der i § 118 efter stk. 9 indsættes et nyt stk. 10 og 11.

Af det foreslåede stk. 10 følger, at kørsel uden ledsager i strid med § 56, stk. 3, 1. pkt., og overtrædelse af § 56, stk. 3, 4. pkt., straffes med bøde efter § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1.

Det forudsættes herved, at kørsel uden ledsager i tidsrummet mellem kl. 20.00 til 05.00 vil skulle straffes med bøde udmålt efter de samme principper, som gælder for udmåling af bøder til 17-årige, der kører uden at have erhvervet førerret. Det samme gør sig gældende for den 17-årige førers overtrædelse af den foreslåede § 56, stk. 3, 4. pkt., om pligten til at informere ledsageren om, at vedkommende fungerer som ledsager og om de betingelser, der stilles til ledsageren.

Bøden forudsættes således i begge tilfælde som udgangspunkt fastsat til 3.000 kr. i førstegangstilfælde, hvilket er samme vejledende takst som gælder for 17-årige, der har kørt uden erhvervet førerret, men som

har gennemført et ikke uvæsentligt antal køretimer. Ved fastlæggelsen af bødeniveauet er der således taget hensyn til de særlige retningslinjer, der i retspraksis gælder for personer under 18 år, og bøden bør derfor ikke nedsættes yderligere.

Henvisningen til § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1, vil endvidere medføre, at gentagne kørsler uden ledsager i tidsrummet mellem kl. 20.00 til 05.00, eller kørsler uden at informere ledsageren om, at vedkommende fungerer som ledsager og om de betingelser, der stilles til ledsageren, i overensstemmelse med principperne for udmålingspraksis efter § 117 d, stk. 2, vil skulle tillægges gentagelsesvirkning. Dette vil også gælde indbyrdes mellem de to forseelser.

Endvidere vil en førers tidligere kørsler med en ledsager, der ikke opfylder betingelserne for at kunne fungere som ledsager, jf. nærmere herom nedenfor vedrørende den foreslåede § 118, stk. 11, 2. pkt., også skulle tillægges indbyrdes gentagelsesvirkning i forhold til førerens overtrædelser omfattet af den foreslåede § 118, stk. 10.

Ved flere overtrædelser af ledsagerordningens krav til samtidig pådømmelse vil færdselslovens § 118 a, stk. 2 og 4, om absolut kumulation finde anvendelse.

For så vidt angår de nærmere vejledende retningslinjer for bødeniveauet henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15. Det bemærkes, at bødestørrelsen for førerens overtrædelse af ledsagerordningens betingelser, uanset de ovenfor angivne retningslinjer for bødens fastsættelse, fortsat vil bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af sagens omstændigheder. Det angivne bødeniveau vil således kunne fraviges i både op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

En 17-årig førers overtrædelse af ledsagerordningens krav udløser ikke andre retsvirkninger, herunder frakendelse af førerretten eller konfiskation.

Af det foreslåede stk. 11, 1. pkt., følger, at en ledsagers overtrædelser af §§ 53 og 54, jf. § 56, stk. 3, 3. pkt., og overtrædelse af § 56, stk. 3, 2. pkt., straffes med bøde. Et strafansvar for ledsageren vil forudsætte, at vedkommende er vidende om og har indvilliget i at være ledsager. Det påhviler den 17-årige fører at sikre dette, jf. den foreslåede § 56, stk. 3, 4. pkt.

Bøden til ledsageren for overtrædelse af færdselslovens bestemmelser om spiritus- og narkokørsel m.v. i §§ 53 og 54 og overtrædelse af kravet om, at ledsageren under kørslen skal sidde på forreste passagersæde og være opmærksom på de omkringværende trafikale forhold og yde vejledning til føreren, hvis nødvendigt, forudsættes som udgangspunkt fastsat til 3.500 kr.

I medfør af den foreslåede ændring af bemyndigelsesbestemmelsen i § 56, stk. 5, der med lovforslaget bliver stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, vil der i kørekortbekendtgørelsen blive fastsat nærmere krav til ledsagerens alder, erfaring og frakendelseshistorik. Det vil endvidere i kørekortbekendtgørelsen i medfør af den gældende færdselslovs § 118, stk. 13, der med lovforslaget bliver stk. 15, blive fastsat strafbestemmelser om, at ledsagerens overtrædelse af disse krav vil skulle straffes med bøde. Bøden til ledsageren for at agere ledsager uden at opfylde de i kørekortbekendtgørelsen fastsatte alders- og erfaringsmæssige krav og krav til frakendelseshistorik forudsættes som udgangspunkt fastsat til 3.500 kr.

Det foreslåede krav om, at ledsageren skal medbringe sit kørekort under kørslen, når denne fungerer som ledsager, jf. lovforslagets § 1, nr. 5 (ændring af § 56, stk. 1, 2. pkt.), vil i medfør af den gældende bestemmelse i § 117 d, stk. 2, skulle straffes med bøde. Bøden forudsættes for denne forseelse fastsat til 1.000 kr. i overensstemmelse med de retningslinjer, der i retspraksis gælder for udmåling af bøde for kørsel uden medbringelse af kørekort.

Sanktionering af ledsageren, der knytter sig til en tilsidesættelse af betingelserne for ledsagelse, vil ikke have gentagelsesvirkning eller andre retsvirkninger, herunder frakendelse af førerretten eller konfiskation.

Det bemærkes, at bødestørrelsen for en ledsagers overtrædelser af kravene for ledsagelse, uanset de

ovenfor angivne retningslinjer for bødens fastsættelse, fortsat vil bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af sagens omstændigheder. Det angivne bødeniveau vil således kunne fraviges i både op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Af det foreslåede stk. 11, 2. pkt., følger, at hvis føreren har kendskab til de forhold, der begrunder ledsagerens overtrædelse, jf. 1. pkt., eller ledsagerens overtrædelse af § 56, stk. 1, 2. pkt., straffes føreren med bøde efter § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1.

Det vil endvidere i kørekortbekendtgørelsen i medfør af den gældende færdselslovs § 118, stk. 13, der med lovforslaget bliver stk. 15, blive fastsat en tilsvarende strafbestemmelse om, at føreren vil skulle straffes med bøde efter færdselslovens § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1, for ledsagerens overtrædelse af bekendtgørelsens regler om krav til ledsageren, hvis føreren har kendskab til, at ledsageren ikke opfylder de pågældende krav.

Det vil både i forhold til den foreslåede bestemmelse i § 118, stk. 11, 2. pkt., og i medfør af de strafbestemmelser, der vil blive fastsat i kørekortbekendtgørelsen vedrørende førerens strafansvar for ledsagerens overtrædelser, være en forudsætning for strafansvar, at føreren har kendskab til de forhold, der begrunder ledsagerens overtrædelse. I modsætning til færdselslovens almindelige tilregningskrav, der er uagtsomhed, vil den 17-årige førers strafansvar i de nævnte tilfælde dermed kræve forsæt.

Bøden til føreren for ledsagerens manglende medbringelse af kørekort under den ledsagede kørsel (overtrædelse af den foreslåede § 56, stk. 1, 2. pkt.), forudsættes som udgangspunkt fastsat til 1.000 kr. Bøden forudsættes dog nedsat til det halve beløb i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer om sanktionspåstande i færdselssager vedrørende personer mellem 15 og 18 år, jf. Rigsadvokatsmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager, afsnit 5.2.1.

Bøden til føreren for alle andre tilfælde af ledsagerens overtrædelser af ledsagerordningens betingelser, forudsættes som udgangspunkt fastsat til 3.000 kr. Hermed vil bøden for kørsel med en ledsager, der ikke opfylder betingelserne for at kunne fungere som ledsager, skulle udmåles efter samme retningslinjer, som vil gælde for førerens kørsel uden ledsager, jf. ovenfor. Da der i disse tilfælde er tale om samme vejledende takst, som gælder for 17-årige, der har kørt uden erhvervet førerret, men som har gennemført et ikke uvæsentligt antal køretimer, er der således allerede ved fastlæggelsen af bødeniveauet taget hensyn til de særlige retningslinjer, der i retspraksis gælder for personer under 18 år, og bøden bør derfor ikke nedsættes yderligere.

Henvisningen i den foreslåede bestemmelse til § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1, vil endvidere medføre, at en føreres gentagne kørsler med en ledsager, der ikke opfylder betingelserne for at kunne fungere som ledsager, i overensstemmelse med principperne for udmålingspraksis efter § 117 d, stk. 2, vil skulle tillægges gentagelsesvirkning. Dette vil også gælde i forhold til kørsler med en ledsager, der ikke opfylder de krav, der vil blive fastsat i kørekortbekendtgørelsen.

Alle tilfælde af kørsler, hvor ledsageren ikke opfylder betingelserne for at kunne agere som ledsager, vil således skulle tillægges gentagelsesvirkning i forhold til udmåling af bøden til den 17-årige fører. Dette vil være uafhængig af, hvilke betingelser ledsageren ikke opfylder, dog med undtagelse af ledsagerens manglende medbringelse af kørekort under kørslen.

Endvidere vil førerens overtrædelser af den foreslåede § 56, stk. 3, 1. pkt. og 4. pkt., jf. den foreslåede § 118, stk. 10, også skulle tillægges indbyrdes gentagelsesvirkning i forhold til de nævnte overtrædelser omfattet af den foreslåede § 118, stk. 11, 2. pkt., og overtrædelser af kørekortbekendtgørelsens kommende regler om krav til ledsagerens alder, erfaring og frakendelseshistorik.

For så vidt angår de nærmere vejledende retningslinjer for bødeniveauet henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15.

Det bemærkes, at bødestørrelsen, uanset de ovenfor angivne retningslinjer for bødens fastsættelse,

fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af sagens omstændigheder. Det angivne bødeniveau vil således kunne fraviges i både op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

En 17-årig førers kørsel med en ledsager, der ikke opfylder ledsagerordningens betingelser, udløser ikke andre retsvirkninger, herunder frakendelse af førerretten og konfiskation.

2.3.3.3. Beregning af frakendelsesperioder og udskydelse af retten til at erhverve førerret m.v.

Det foreslås, at færdselslovens § 128, stk. 4, ændres, således at beregningen af frakendelsesperioden i forhold til erhvervelse af førerret til almindelig bil (kategori B) for en fører, der på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse vedtages eller fastslås ved endelig dom, er fyldt 17 år, vil skulle ske efter færdselslovens almindelige udgangspunkt, det vil sige fra afgørelsestidspunktet.

Der henvises herved nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 18 og 19.

Det foreslås endvidere, at det i § 129, stk. 4, indsættes, at en ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert vil medføre en udskydelse af retten til at erhverve førerret til almindelig bil (kategori B) i seks måneder, hvis føreren er under 17 år på gerningstidspunktet, og at førerretten til almindelig bil (kategori B) frakendes ubetinget i seks måneder, hvis den unge fører på afgørelsestidspunktet har erhvervet førerret til almindelig bil (kategori B). Herved opretholdes den gældende retstilstand. Der henvises herved nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 20.

Som en konsekvens af lovforslaget foreslås § 131, stk. 1, ændret, således at det samme vil gælde ved anke af en dom, hvorved en person over 17 år, der ikke har erhvervet førerret, ubetinget er frakendt retten til at erhverve førerret. Der henvises herved nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 22.

2.4. Førerens ansvar for kørsel med egnede dæk

2.4.1. Gældende ret

Det fremgår af færdselslovens § 67, stk. 3, at føreren har ansvar for køretøjets forsvarlige og forskriftsmæssige stand, særligt at styre-, bremse-, signal- og tegngivningsapparater samt lygter virker forskriftsmæssigt og sikkert, og at tilkoblingen til eventuelt påhængskøretøj er forsvarlig. Overtrædelse af bestemmelsen kan straffes med bøde efter færdselslovens § 118.

2.4.2. Transportministeriets overvejelser

Færdselsstyrelsen har i 2024 udarbejdet en vejgrebsanalyse i samarbejde med relevante aktører og interessenter. Formålet med analysen er at sikre, at lovgivning og rådgivning om brugen af egnede dæk bygger på den nyeste og bedste viden. Analysen omfatter både lette og tunge køretøjer og drager nytte af erfaringer og viden fra sammenlignelige lande.

Analysen blev igangsat efter en beslutning fra transportministeren og efter dialog med Folketingets Transportudvalg som følge af to dages snestorm i januar 2024. Under stormen stod trafikken på særligt E45 stille i flere timer på grund af strandede køretøjer. Dette understregede behovet for at revurdere de gældende regler, herunder om yderligere tiltag er nødvendige i omskiftelige vejsituationer som vinterføre.

Vejgrebsanalysen viser, at der ikke er flere ulykker om vinteren sammenlignet med ulykkesstatistikken for sommeren. Tilsvarende viser statistikker fra forsikringsselskaberne, som indgår i analysen, at der ikke er flere anmeldte forsikringsskader på køretøjer i vintersæsonen. Hertil kommer, at statistikker over solgte dæk viser, at hovedparten af solgte dæk til tunge køretøjer og størstedelen af solgte dæk til lette køretøjer er typegodkendte vinterdæk til brug i hårdt sneføre; de såkaldte 3PMSF-mærkede dæk. Det er således samlet vurderingen, at der ikke er behov for at indføre et generelt lovkrav om, at køretøjsejerne skal skifte til vinterdæk i vinterhalvåret.

Det anbefales dog i analysen, at der kan være behov for en bestemmelse i færdselsloven, hvorefter politiet kan slå ned på de tilfælde, hvor der køres med åbenbart uegnede dæk, det vil sige tilfælde hvor der køres ud i vejrforhold med dæk, der åbenlyst ikke passer til de aktuelle vejrforhold, og dermed udgør en risiko for at være til gene for færdselssikkerheden og fremkommeligheden.

Transportministeriet er enig i analysens anbefalinger. Det er på baggrund af analysen ikke velbegrundet at bebyrde borgere og virksomheder med lovfastsatte krav om vinterdæk. Heroverfor står dog, at det giver god mening at tilvejebringe et klart retligt grundlag for at kunne straffe personer, som til fare for sig selv og øvrige trafikanter anvender køretøjer, som er monteret med åbenbart uegnede dæk til et givent føre.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Der foreslås en ændring af færdselslovens § 67, stk. 3, om ansvar for ikke at anvende åbenbart uegnede dæk.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at føreren ved kørsel i et køretøj monteret med åbenbart uegnede dæk, herunder brug af dæk, som ikke er godkendt som vinterdæk i hårdt vinterføre, kan straffes med bøde.

Den foreslåede ordning vil sikre et klart retsgrundlag, hvorefter førerens ansvar for køretøjets lovlige og ansvarlige stand tillige vil omfatte, at køretøjet ved kørsel ikke er monteret med åbenbart uegnede dæk til den konkrete kørsel. Der skal tages udgangspunkt i det aktuelle føre og dækkets type og stand, når det skal afklares, om dækket er åbenbart uegnet. Ved kørsel på sne- eller isdækkede veje er dæk, som ikke er typegodkendte vinterdæk åbenbart uegnede dæk, og ved kørsel i hårdt vinterføre er dæk, som ikke er typegodkendte vinterdæk og snegrebsmærket (3PMSF-mærket) uegnede, medmindre køretøjet er monteret med specialdæk eller terrændæk, som er konstrueret til kørsel under blandede forhold eller i terræn.

Hensigten med ordningen er at sikre håndhævelsesmuligheder i tilfælde, hvor kørsel med åbenbart uegnede dæk udgør en risiko for færdselssikkerheden eller hindrer trafikken fremkommelighed. Ordningen er ikke tiltænkt anvendelse i gråzonetilfælde, da vurderingen af overtrædelser skal baseres på en konkret og individuel vurdering af, om køretøjet udgør en risiko for færdselssikkerheden og fremkommeligheden. Det er derfor op til håndhævelsesmyndighederne at udvikle en praksis, der målrettet fokuserer på situationer, hvor der anvendes åbenbart uegnede dæk under de aktuelle vejrforhold.

Bestemmelsen vil medføre, at føreren af såvel lette og tunge køretøjer ved kørsel med sådanne uegnede dæk kan straffes med bøde efter færdselslovens § 118.

2.5. Aldersmæssige bestemmelser om frakendelse af retten til at føre lille knallert og generhvervelse af retten til at føre lille knallert inden frakendelsestidens udløb

2.5.1. Gældende ret

Det fremgår af færdselslovens § 129, stk. 6, at hvis føreren er under 15 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert vedtages eller fastslås ved endelig dom, regnes frakendelsestiden fra den dag, hvor føreren fylder 15 år.

Det følger endvidere af § 132 c, at spørgsmålet om generhvervelse af retten til at føre lille knallert inden frakendelsestidens udløb, ud over de i § 132 nævnte tilfælde, kan indbringes for domstolene, hvis føreren var under 15 år på tidspunktet for frakendelsen, og frakendelsestiden udløber, efter at føreren er fyldt 18 år. Indbringelse sker efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3, og kan tidligst finde sted, når den pågældende er fyldt 18 år. Retten kan kun gengives, når ganske særlige omstændigheder foreligger.

Ifølge straffelovens § 15 er den kriminelle lavalder 15 år. Den kriminelle lavalder er både gældende for overtrædelser af straffeloven og for overtrædelser af speciallovgivningen, herunder færdselsloven.

2.5.2. Transportministeriets overvejelser

Da børn under 15 år ikke kan straffes for overtrædelser af færdselsloven og derfor ikke kan retsforfølges for færdselslovsovertrædelser, kan børn under 15 år heller ikke frakendes retten til at føre lille knallert. Bestemmelsen i færdselslovens § 129, stk. 6, har derfor ingen retlig betydning.

Da et barn under 15 år som nævnt ikke kan frakendes retten til at føre lille knallert, kan den situation, som reguleres i § 132 c ikke opstå, og bestemmelsen har derfor på samme måde som § 129, stk. 6, ingen retlig betydning.

Transportministeriet finder derfor, at bestemmelserne af ordensmæssige hensyn bør ophæves.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 21 og 23, at § 129, stk. 6, og § 132 c ophæves.

De foreslåede ophævelser vil ikke have praktisk betydning, da de regler, der foreslås ophævet, ikke længere har retlig relevans.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Den foreslåede nedsættelse af promillegrænsen til 0,20 promille i særlige tilfælde vil kunne medføre en stigning i antallet af sager om spirituskørsel med deraf følgende ressourcetræk i den samlede straf-sagskæde (politi, anklagemyndighed, domstolene og Kriminalforsorgen). På grund af den forventede præventive effekt af tiltaget, forventes der imidlertid alene at blive tale om en mindre sagsøgning.

Hertil kommer, at den foreslåede ændring af ledsagerordningen for 17-årige kørekortindehavere til almindelig bil (kategori B), hvorefter 17-årige kørekortindehavere vil kunne køre uden ledsager i dagtimerne (kl. 05.00 til 20.00), forventes at give et fald i antallet af sager om kørsel uden ledsager.

På den baggrund forventes disse to tiltag at betyde merudgifter for politiet i størrelsesorden 5,0 mio. kr. (2025-pl) årligt, merudgifter i anklagemyndigheden på 4,0 mio. kr. (2025-pl) årligt, merudgifter i domstolene på ca. 5,7 mio. kr. (2025-pl) årligt og udgifter i kriminalforsorgen på ca. 0,4 mio. kr. (2025-pl) årligt. Udgifterne håndteres inden for de pågældende myndigheders eksisterende økonomiske ramme.

I forhold til den foreslåede ændring af bestemmelser om hastighedsgrænser for traktor og motorredskab, der er registreret i Køretøjsregistret, er der ikke tale om økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser. Der forventes administrative og økonomiske lempelser for det offentlige i forbindelse med ændringen af Tempo 40-bekendtgørelsen, som medfører lempelser for Tempo 40-godkendelsen.

I forhold til tilføjelsen af førerens ansvar for, at et køretøj ved kørsel er monteret med egnede dæk, forventes ingen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Håndhævelse af de foreslåede ændringer af § 43, stk. 5, og § 67, stk. 3, forventes ikke at medføre økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for politiet. I forbindelse med politiets kontrol af lovligheden af et køretøj, er kontrol af forskriftsmæssige krav til køretøjets dæk allerede eksisterende i forhold til mønsterdybde, dækkets stand og størrelse m.v., hvorfor kontrol af egnetheden af monterede dæk er en mindre tilføjelse til de øvrige krav til køretøjets ansvarlige og forskriftsmæssige stand.

Lovforslaget indebærer ikke økonomiske og administrative konsekvenser for kommunerne eller regionerne.

Lovforslaget vurderes i øvrigt at være i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

De foreslåede ændringer i Tempo 40-ordningen vil medføre justeringer af Tempo 40-bekendtgørelsen. Dermed lempes betingelserne for Tempo 40-godkendelse, hvilket forventes at medføre administrative og økonomiske lempelser for erhvervslivet.

I forhold til de foreslåede ændringer af førerens ansvar for, at et køretøj ved kørsel er monteret med egnede dæk bemærkes, at forskellen i omkostninger ved at montere køretøjer med normaldæk (sommerdæk) eller vinterdæk er minimal og vil berøre meget få virksomheder, idet statistikker over dæksalg, som indgår i vejgrebsanalysen, viser, at der i høj grad anvendes egnede dæk.

Lovforslaget vurderes i øvrigt ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget indebærer ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Det anslås, at forslaget om ændring af ledsagerordningen for 17-årige kørekortindehavere på baggrund af et overordnet skøn vil øge trafikarbejdet, det vil sige antallet af kørte kilometer, for 17-årige fra ca. 35 mio. kørte km årligt til 151 mio. kørte km årligt. Heraf vil langt den største effekt kunne ses uden for de større byer. Som følge heraf, forventes CO₂-udledningen at stige med 17.000 ton i 2025. Det svarer til en stigning i CO₂-udledningen på 0,3 pct. fra personbiler eller en stigning på 0,2 pct. fra den totale vejtrafik.

I takt med, at personbiler omstilles til at køre på el, vil CO₂-udledningen som følge af ændringen af ledsagerordningen for 17-årige kørekortindehavere dog falde.

Lovforslaget skønnes i øvrigt ikke at have klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Det skønnes, at forslaget om ændring af ledsagerordningen for 17-årige kørekortindehavere kan have negative miljøkonsekvenser som følge af øget luftforurening, der kan henføres til en stigning i CO₂-udledningen fra et øget trafikarbejde. I takt med, at personbiler omstilles til at køre på el, vil luftforurening som følge af ændringen af ledsagerordningen for 17-årige kørekortindehavere dog falde.

Lovforslaget skønnes i øvrigt ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

For så vidt angår de foreslåede ændringer af ledsagerordningen for 17-årige kørekortindehavere forudsættes det, at kørekortet udstedes i EU-format til kategori B.

Ifølge artikel 4, nr. 6, litra d, i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2006/126/EF af 20. december 2006 om kørekort (3. kørekortdirektiv), har medlemsstaterne mulighed for nationalt at sænke aldersgrænsen for erhvervelse af kørekort til kategori B til 17 år ved tilføjelse af en national kode, som vil betyde, at kørekortet kun er gyldigt i den pågældende medlemsstat frem til det fyldte 18. år. Det følger af 3. kørekortdirektiv, at medlemsstaterne dog kan vælge at anerkende gyldigheden på deres område af kørekort til kategori B, der er udstedt til førere under 18 år.

Lovforslaget indeholder ikke EU-retslige aspekter i øvrigt.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 17. december 2024 til den 20. januar 2025 (34 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Akademikerne, AMU Transport Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverforeningen KA, Arbejdsgiverforeningen for Transport og Logistik (ATL), Arriva Danmark A/S, ATAX Arbejdsgiverforening for persontransport, AUTIG - Autobranchens Handels- og Industriforening, AutoBranchen Danmark, AutocamperRådet, BAT, BAT-Kartellet, Bilbranchen, Bilsynsbranchen, Brancheforeningen af Danske Distributionsvirksomheder, Brancheforeningen Cirkulær, Business Danmark, Campingbranchen, Carta, Centralforeningen af Taxiforeninger i Danmark (C. A. T.), Centralorganisatio-

nernes Fællesudvalg (CFU), Cyklistforbundet, Danmarks Frie Autocampere (DFAC), Danmarks Motor Union (DMU), Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet - Institut for Transport, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Automat Brancheforening (DAB), Dansk Bilbrancheråd, Dansk Automobil Sports Union, Dansk Bilforhandler Union, Dansk Elbil Alliance, Dansk Erhverv (DE), Dansk Erhvervsfremme (DEF), Dansk Forening for International Motorkøretøjsforsikring (DFIM), Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri (DI), DI Transport, Dansk Kørelærer-Union, Dansk Maskinhandlerforening, Dansk Metal, Dansk Mobilitet, Dansk PersonTransport, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik (DTL), Dansk Ungdoms Fællesråd, Dansk Vejforening, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Kørelæreres Landsforbund, Danske Motorcyklister, Danske Regioner, Danske Speditører, Danske Synsvirksomheder, De Danske Bilimportører, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Dommerfuldmægtigforeningen, DTL - Danske Vognmænd, Dækbranchen Danmark, ERFAgruppen Bilsyn, Falck Danmark A/S, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), FALCK Danmark A/S, Finans Danmark, Finans og Leasing, FOA, Fodgængerforbundet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af Frie Kørelærere, Foreningen af Køretekniske Anlæg i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Vognimportører i Danmark, Foreningen Tekniske Konsulenter for Vejtransport, Forhandlingsfællesskabet (SHK og KTO), Forsikring & Pension, Frie Danske Lastbilvognmænd (FDL), FynBus, GLS Danmark, Havarikommissionen for Vejtrafikulykker, Helsingør Kørelærer Forening, Horesta, Ingeniørforeningen (IDA), Institut for Menneskerettigheder, Institut for miljø, samfund og rumlig forandring – Roskilde Universitet, Institut for planlægning – Aalborg Universitet, International Transport Danmark (ITD), ITS Danmark, Klimarådet, KLIKO – Kørelærere i Køge og omegn, Kommunernes Landsforening (KL), Kraka, Kran Blok Erfa, Kri-fa, Københavns Universitet – Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Kørelærerforeningen, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen Landsbyerne i Danmark, Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede, Livet med Handicap (LEV), Midtsjællands Kørelærerforening, Midttrafik, Motorcykel Forhandler Foreningen, Motorcykel Importør Foreningen, Motorhistorisk Samråd, Movia, NOAH-Trafik, Nordjyllands Trafikselskab, Politiforbundet, Rådet for bæredygtig trafik, Rådet for Grøn Omstilling, Rådet for Sikker Trafik, Samtlige byretter, SEGES, Sikre Veje, SKAD - Køretøjsbygger- og Autoskadebranchen i Danmark, SMVdanmark, Sydtrafik, Sø- og Handelsretten, Teknisk Landsforbund, Trafikforbundet, Trafikforskningsgruppen ved Aalborg Universitet, Trafikselskaberne i Danmark, Transportens Arbejdsgivere (ATL), Transporterhvervets Uddannelser (TUR), UlykkesPatientForeningen, Vestre Landsret, Veteranknallertklubben Aktiv, Østre Landsret, Aalborg Universitet – Sektion for Geoinformatik og Arealforvaltning og 3F Fælles Fagligt Forbund.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslagets foreslåede regler om nedsættelse af promillegrænsen i særlige tilfælde og ændring af ledsagerordningen for 17-årige kørekortindehavere til almindelig bil (kategori B), forventes at betyde merudgifter for politiet i størrelsesorden 5,0 mio. kr. (2025-pl) årligt, merudgifter i an-

		klagemyndigheden på 4,0 mio. kr. (2025-pl) årligt, merudgifter i domstolene på ca. 5,2 mio. kr. (2025-pl) årligt og udgifter i kriminalforsorgen på ca. 0,4 mio. kr. (2025-pl) årligt. Udgifterne håndteres inden for de pågældende myndigheders eksisterende økonomiske ramme. Det bemærkes, at udgiftsskønnet er under konsolidering.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslagets foreslåede regler om nedsættelse af promillegrænsen i særlige tilfælde og ændring af ledsagerordningen for 17-årige kørekortindehavere til almindelig bil (kategori B), forventes samlet set at indebærer mindre administrative konsekvenser. Omkostningerne hertil forventes, at kunne afholdes inden for Justitsministeriets eksisterende bevillingsmæssige ramme.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	De foreslåede ændringer i Tempo 40-ordningen vil med de deraf følgende ændringer af Tempo 40-bekendtgørelsen, så betingelserne for Tempo 40-godkendelse lempes, forventes at medføre økonomiske lempelser for erhvervslivet.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	De foreslåede ændringer i Tempo 40-ordningen vil med de deraf følgende ændringer af Tempo 40-bekendtgørelsen, så betingelserne for Tempo 40-godkendelse lempes, forventes at medføre administrative lempelser for erhvervslivet.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ændringerne af ledsagerordningen for 17-årige kørekortindehavere skønnes at ville medføre en stigning i trafikarbejdet, hvilket forventes at give en stigning i CO ₂ -udledningen med 17.000 ton i 2025, svarende til en stigning i CO ₂ -udledningen på 0,3 pct. fra personbiler eller en stigning på 0,2 pct. fra den totale vejtrafik. I

		takt med, at personbiler omstilles til at køre på el, vil CO ₂ -udledningen som følge af ændringerne dog falde.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ændringerne af ledsagerordningen for 17-årige kørekortindehavere skønnes at ville medføre negative miljøkonsekvenser som følge af øget luftforurening, der kan henføres til en stigning i CO ₂ -udledningen fra et øget trafikarbejde. I takt med, at personbiler omstilles til at køre på el, vil luftforurening som følge af ændringerne dog falde.
Forholdet til EU-retten	Ifølge artikel 4, nr. 6, litra d, i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2006/126/EF af 20. december 2006 om kørekort (3. kørekortdirektiv), har medlemsstaterne mulighed for nationalt at sænke aldersgrænsen for erhvervelse af kørekort til kategori B til 17 år ved tilføjelse af en national kode, som vil betyde, at kørekortet kun er gyldigt i den pågældende medlemsstat frem til det fyldte 18. år. Det følger af 3. kørekortdirektiv, at medlemsstaterne dog kan vælge at anerkende gyldigheden på deres område af kørekort til kategori B, der er udstedt til førere under 18 år. Nedsættelse af færdselslovens almindelige alderskrav for erhvervelse af førerret til almindelig bil (kategori B) vurderes derfor at være i overensstemmelse med 3. kørekortdirektiv.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af færdselslovens § 43, stk. 5, 1. pkt., at for biler og motorcykler, hvortil der er tilkoblet et ikke-registreringspligtigt påhængsredskab, og for traktorer og motorredskaber må hastigheden uanset § 42 ikke overstige 30 km i timen. Derudover følger det af færdselslovens § 43, stk. 5, 2. pkt., at for godkendte eller registrerede traktorer og motorredskaber samt vogntog bestående af en godkendt eller registreret traktor eller et godkendt eller registreret motorredskab tilkoblet godkendte eller registrerede påhængskøretøjer, der opfylder betingelserne fastsat efter den gældende § 43 stk. 12, må hastigheden dog ikke overstige 40 km i timen.

Det foreslås, at § 43, stk. 5, nyaffattes.

Det foreslås med *1. pkt.*, at for biler og motorcykler, hvortil der er tilkoblet et ikke-registreringspligtigt påhængsredskab, og for traktorer og motorredskaber må hastigheden, uanset § 42, ikke overstige 30 km i timen.

Bestemmelsen er en uændret videreførelse af den gældende § 43, stk. 5, 1. pkt., som alene af lovtekniske hensyn er medtaget i dette lovforslag, fordi hele stykket nyaffattes.

Det foreslås at ændre *2. pkt.*, således at for traktorer og motorredskaber, som er registreret i Køretøjsregistret, må hastigheden dog ikke overstige 40 km i timen.

Med bestemmelsen fastslås det, at traktorer og motorredskaber, som er registreret i Køretøjsregistret, kan køre op til 40 km i timen. Med indregistreringen i Køretøjsregistret, hvormed køretøjerne får nummerplader på, vil det blive sikret, at køretøjerne enten er typegodkendt eller er individuelt godkendt til at kunne køre med denne hastighed.

Det foreslås med *3. pkt.*, at for vogntog bestående af en traktor eller et motorredskab, der er registreret i Køretøjsregistret, tilkoblet et påhængskøretøj, må hastigheden dog ikke overstige 30 km i timen.

Bestemmelsen indebærer en maksimal hastighed på 30 km i timen for vogntog bestående af traktorer og motorredskaber, som er registreret i Køretøjsregistret, og dermed godkendt til at køre op til 40 km i timen, men som er tilkoblet påhængskøretøjer, der ikke er godkendt til at køre op til 40 km i timen. Dette er en uændret videreførelse af gældende retstilstand.

Med forslaget til *4. pkt.*, må hastigheden for vogntog bestående af en traktor eller et motorredskab, som er registreret i Køretøjsregistret og tilkoblet et påhængskøretøj, der opfylder betingelser fastsat efter det foreslåede stk. 12, dog ikke overstige 40 km i timen.

Bestemmelsen vil medføre, at hastigheden for traktor og motorredskab, som er registreret i Køretøjsregistret, og dermed godkendt til at køre op til 40 km i timen, og som er tilkoblet et påhængskøretøj, der opfylder betingelserne fastsat efter det foreslåede stk. 12, må være op til 40 km i timen. Efter den foreslåede bemyndigelse i § 43, stk. 12, vil der således blive fastsat de krav, som et påhængskøretøj skal opfylde, for at kunne blive trukket af en traktor eller et motorredskab med op til 40 km i timen. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 43, stk. 12, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, for en nærmere beskrivelse heraf.

Til nr. 2

Efter færdselslovens § 43, stk. 12, kan transportministeren fastsætte regler om de betingelser, der skal være opfyldt for en hastighedsgrænse på 40 km i timen for godkendte og registrerede traktorer og motorredskaber samt vogntog bestående af en godkendt og registreret traktor eller et godkendt og registreret motorredskab tilkoblet godkendte eller registrerede påhængskøretøjer.

Det foreslås med § 43, stk. 12, at transportministeren kan fastsætte regler om de betingelser, der skal være opfyldt for, at hastigheden for vogntog bestående af en traktor eller et motorredskab, som er registreret i Køretøjsregistret og tilkoblet et påhængskøretøj, må være op til 40 km i timen, jf. det foreslåede stk. 5, 4. pkt.

Med bestemmelsen vil bemyndigelsen til transportministeren blive tilpasset med den ændring, som følger af det foreslåede § 43, stk. 5, 2. pkt. Med forslaget til sidstnævnte bestemmelse følger, at traktor og motorredskab, som er registreret i Køretøjsregistret, ikke længere vil skulle opfylde andre betingelser i en Tempo 40-bekendtgørelse, men kan køre op til 40 km i timen efter bestemmelsen i færdselsloven. Med den nye bemyndigelse i det foreslåede stk. 12 vil bestemmelsen omfatte krav til de påhængskøretøjer, som skal godkendes til at køre op til 40 km i timen i et vogntog trukket af traktor eller motorredskab, som er registreret i Køretøjsregistret.

Det er hensigten, at der i bekendtgørelsen vil blive fastsat krav til godkendelse af påhængskøretøjet, hvorimod kravet om registrering undlades. Efter bestemmelsen vil der således blive fastsat regler om de

betingelser et påhængskøretøj skal opfylde for at blive godkendt til Tempo 40-kørsel. Betingelserne består af tekniske krav, som skal sikre, at de godkendte påhængskøretøjer er udstyret, så de kan køre 40 km i timen uden en øget færdselssikkerhedsmæssig risiko. Derudover vil det fortsat være en betingelse, at der på et påhængskøretøj, som er godkendt til 40 km i timen, påsættes et Tempo 40-klistermærke, så de godkendte påhængskøretøjer kan identificeres i forbindelse med politiets kontrol på vejene.

Til nr. 3

Efter færdselslovens § 53, stk. 1, straffes for spirituskørsel den, som fører eller forsøger at føre et motordrevet køretøj efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen overstiger 0,50 promille, eller at alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,25 mg pr. liter luft.

Det foreslås, at der i § 53, *stk. 1*, indsættes tilføjelsen », jf. dog *stk. 2*«.

Den foreslåede ændring vil sikre, at opmærksomheden henledes på den foreslåede bestemmelse i § 53, *stk. 2*, som foreslås indsat ved lovforslagets § 1, nr. 4, om en lavere promillegrænse i visse nærmere bestemte tilfælde. Der henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4.

Til nr. 4

Efter færdselslovens § 53, stk. 1, straffes for spirituskørsel den, som fører eller forsøger at føre et motordrevet køretøj efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen overstiger 0,50 promille, eller at alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,25 mg pr. liter luft.

”Motordrevet køretøj” er i færdselslovens § 2, stk. 1, nr. 14, defineret som et køretøj, der er forsynet med motor som drivkraft. Motordrevet køretøj inddeles i motorkøretøj (bil og motorcykel), traktor, motorredskab og knallert.

Det følger af færdselslovens § 56, stk. 1, 1. pkt., at motorkøretøj og stor knallert kun må føres af en person, der har erhvervet kørekort.

Det foreslås at indsatte et nyt *stk. 2* i færdselslovens § 53, hvorefter det følger, at for spirituskørsel straffes den, som fører eller forsøger at føre almindelig bil (kategori B) efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen overstiger 0,20 promille, eller at alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,10 mg pr. liter luft, hvis 1) forholdet er begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af retten til at føre almindelig bil (kategori B), eller hvis 2) forholdet udgør en overtrædelse af eller forsøg på overtrædelse af § 56, stk. 1, 1. pkt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at grænsen for, hvornår kørsel eller forsøg herpå i alkoholpåvirket tilstand skal betragtes som spirituskørsel, vil være 0,21 promille i de specifikke tilfælde, der er nævnt i den foreslåede bestemmelses nr. 1 og 2.

Den foreslåede bestemmelse vil, i lighed med den gældende § 53, stk. 1, omfatte både kørsel og forsøg på kørsel.

I modsætning til den gældende § 53, stk. 1, vil den foreslåede bestemmelse imidlertid kun omfatte kørsel eller forsøg på kørsel med almindelig bil (kategori B). Det betyder, at der i de først tre år efter førstegangserhvervelse af førerret til almindelig bil (kategori B) vil gælde en promillegrænse på 0,20 for kørsel eller forsøg på kørsel med almindelig bil (kategori B), hvorimod promillegrænsen fortsat vil være 0,50 for kørsel eller forsøg på kørsel med alle andre køretøjskategorier.

Førstegangserhvervelse af retten til at føre almindelig bil (kategori B) i den foreslåede § 53, stk. 2, nr. 1, skal forstås i overensstemmelse med det almindelige førstegangserhververbegreb i færdselslovens § 125, stk. 3, og § 127. Der vil således ikke være tale om førstegangserhvervelse ved generhvervelse af førerretten efter en ubetinget frakendelse, ved gengivelse af førerretten efter et kørselsforbud, hvis

kørekortet udvides til at omfatte yderligere kategorier, eller hvis der er tale om fornyelse eller ombytning af kørekort. En fører anses imidlertid stadig som førstegangserhverver, hvis den pågældende inden for de tre første år efter førstegangserhvervelse af retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert udvider kørekortet til at omfatte yderligere kategorier. En udvidelse af førerretten ophæver eller forkorter således ikke den periode, hvor der i medfør af den foreslåede § 53, stk. 2, nr. 1, vil gælde en promillegrænse på 0,20 promille.

Den foreslåede bestemmelse i § 53, stk. 2, nr. 2, vil medføre, at kørsel eller forsøg på kørsel af almindelig bil (kategori B) med en alkoholpromille, der overstiger 0,20 promille, vil skulle betragtes som spirituskørsel, hvis forholdet udgør en overtrædelse af eller forsøg på overtrædelse af § 56, stk. 1, 1. pkt., om kørsel uden erhvervet kørekort.

Angivelsen i den foreslåede § 53, stk. 2, nr. 2, om at forholdet udgør forsøg på overtrædelse af § 56, stk. 1, 1. pkt., om kørsel uden erhvervet kørekort, er ikke udtryk for en generel kriminalisering i færdselsloven af forsøg på kørsel uden erhvervet kørekort. Angivelsen er alene en konsekvens af, at forsøg på spirituskørsel er kriminaliseret ved færdselslovens § 53, stk. 1, og således også i den foreslåede bestemmelse i § 53, stk. 2, om en lavere promillegrænse på 0,20 promille i særlige tilfælde.

Angivelsen medfører derfor alene, at en person, der forsøger at føre almindelig bil (kategori B) uden at have erhvervet kørekort hertil, vil være underlagt den foreslåede promillegrænse på 0,20 promille. Føreren vil kunne straffes for samtidig overtrædelse af § 56, stk. 1, 1. pkt., hvis forholdet er fuldbyrdet.

Spirituskørsel efter den foreslåede bestemmelse med en alkoholpromille over 0,20, men under 1,21, forudsættes sanktioneret efter de almindelige regler og praksis for spirituskørsel i intervallet 0,51 til 1,20 alkoholpromille. Der er med den foreslåede bestemmelse således ikke, udover den foreslåede nedsættelse af promillegrænsen for førstegangserhververe m.v., tiltænkt en ændring af sanktionsfastsættelsen i spiritussager.

Der er endvidere med den foreslåede bestemmelse ikke tilsigtet ændringer i anvendelsen af færdselslovens § 53, stk. 2, der med lovforslaget bliver stk. 3, vedrørende spirituskørsel på baggrund af føreevnekriteriet.

Til nr. 5

Ifølge færdselslovens § 56, stk. 1, 1. pkt., må motorkøretøj og stor knallert kun føres af en person, der har erhvervet kørekort. Det følger af bestemmelsens 2. pkt., at føreren under kørslen skal have kørekortet hos sig og skal på forlangende vise det til politiet.

Det foreslås i § 56, stk. 1, 2. pkt., efter »Føreren« at indsætte »og en person, der agerer ledsager, jf. stk. 3, 1. pkt.,«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at en ledsager, der agerer ledsager for en 17-årig fører i henhold til den foreslåede § 56, stk. 3, 1. pkt., skal have sit kørekort hos sig under den ledsagende kørsel og på forlangende vise det til politiet.

Kravet om at skulle have kørekortet hos sig skal forstås på samme måde som den gældende § 56, stk. 1, 2. pkt., i forhold til det gældende krav til føreren. Ledsageren skal således, på samme måde som føreren, straks kunne forevise kørekortet og overgive det til politiet, når politiet anmoder herom. Hvis ledsagerens manglende medbringelse af kørekortet skyldes, at ledsagerens kørekort har været bortkommet i mere end ét år, eller at kørekortet ikke er fornyet eller ombyttet, vil det ligeledes, på samme måde som det gældende krav til føreren, skulle betragtes som manglende medbringelse af kørekortet, jf. herved Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Kørsel uden kørekort (færdselslovens § 56), afsnit 5.5.

Ledsagerens overtrædelse af det foreslåede krav om at skulle have kørekortet hos sig og på forlangende vise det til politiet, vil kunne straffes i medfør af den gældende færdselslovs § 117 d, stk. 2. Bøden for ledsagerens overtrædelse af den foreslåede bestemmelse forudsættes som udgangspunkt udmålt til

1.000 kr. i henhold til de gældende retningslinjer for overtrædelse af § 56, stk. 1, 2. pkt., jf. herved Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Kørsel uden kørekort (færdselslovens § 56), afsnit 5.5.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Efter færdselslovens § 56, stk. 2, nr. 1, kan kørekort udstedes til en person, der er fyldt 18 år, jf. dog § 57.

Ifølge § 57, stk. 1, kan transportministeren tillade, at kørekort til langsomtkørende invalidekøretøj udstedes til en person, der er fyldt 15 år. Efter § 57, stk. 2, kan transportministeren fastsætte yderligere betingelser og særlige regler for erhvervelse af kørekort til motorkøretøjer, der benyttes til særlige formål, herunder blandt andet erhvervsmæssig personbefordring og godstransport.

§ 57, stk. 3, indeholder en bemyndigelsesbestemmelse til at fastsætte regler om en forsøgsordning, hvormed alderskravet for erhvervelse af kørekort sættes ned til 17 år betinget af ledsaget kørsel indtil det fyldte 18. år. Bemyndigelsen er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1594 af 15. december 2016 om forsøgsordning med udstedelse af kørekort til 17-årige.

Det foreslås, at der i § 56, *stk. 2, nr. 1*, efter »dog« indsættes tilføjelsen »stk. 3 og«.

Den foreslåede ændring vil sikre, at opmærksomheden henledes på den foreslåede bestemmelse i § 56, stk. 3, som foreslås indsat ved lovforslagets § 1, nr. 7, om muligheden for at udstede kørekort til almindelig bil (kategori B) til 17-årige personer. Bemyndigelsesbestemmelsen i den gældende § 57, stk. 3, foreslås ved lovforslagets § 1, nr. 9, samtidig hermed ophævet. Der henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7 og 9.

Til nr. 7

Ifølge færdselslovens § 56, stk. 1, må motorkøretøj og stor knallert kun føres af en person, der har erhvervet kørekort. Føreren skal under kørslen have kørekortet hos sig og skal på forlangende vise det til politiet.

Aldersgrænsen for erhvervelse af kørekort til motorkøretøj og stor knallert er 18 år, jf. færdselslovens § 56, stk. 2, nr. 1.

Det foreslås, at der i § 56 efter stk. 2 indsættes et nyt stk. 3 og 4.

Det følger af den foreslåede § 56, *stk. 3*, at kørekort til almindelig bil (kategori B) under samme betingelser som nævnt i stk. 2, nr. 2 og 3, kan udstedes til en person, der er fyldt 17 år, betinget af, at denne under kørsel i tidsrummet fra kl. 20.00 til kl. 05.00 er i følgeskab med en ledsager frem til det fyldte 18. år, jf. dog stk. 4 og § 57. Ledsageren skal under kørslen sidde på forreste passagersæde og skal under kørslen være opmærksom på de omkringværende trafikale forhold og bistå den 17-årige fører med råd og vejledning. §§ 53 og 54, § 55, stk. 1 og 2, og regler fastsat i medfør af § 55, stk. 4, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse for ledsageren. En 17-årig kørekortindehaver har pligt til inden kørslens påbegyndelse at oplyse ledsageren om, at denne fungerer som ledsager og om de betingelser, der stilles til ledsageren, jf. 2. og 3. pkt., og regler fastsat i medfør af stk. 7.

Den foreslåede § 56, stk. 3, 1. pkt., vil medføre, at der vil kunne udstedes kørekort til 17-årige, og at 17-årige kørekortindehavere vil kunne køre uden ledsager i tidsrummet mellem kl. 05.00 til kl. 20.00.

Den 17-årige vil med den foreslåede bestemmelse skulle erhverve kørekort efter de samme betingelser, som gælder for personer, der er fyldt 18 år. Der vil således gælde de samme krav til den 17-åriges synsevne og åndelige og legemlige færdigheder, jf. § 56, stk. 2, nr. 2, ligesom den 17-årige vil skulle have gennemgået den samme køreuddannelse og bestået såvel den teoretiske som praktiske køreprøve, jf. § 56, stk. 2, nr. 3, og stk. 4, der med lovforslaget bliver stk. 6. Køreuddannelsen vil i medfør af de gældende regler i kørekortbekendtgørelsen kunne påbegyndes tre måneder før det fyldte 17. år.

Den foreslåede bestemmelse vil alene give ret til at erhverve kørekort som 17-årig til almindelig bil (kategori B). Der vil med den foreslåede bestemmelse således ikke kunne erhverves selvstændig ret til at føre stor knallert (kategori AM) som 17-årig, ligesom førerret til lille motorcykel (kategori A1) og under visse omstændigheder mellemstor motorcykel (kategori A2) først kan erhverves som 18-årig.

I medfør af den gældende generelle bemyndigelsesbestemmelse i færdselslovens § 56, stk. 5, der med lovforslaget bliver stk. 7, vil der i kørekortbekendtgørelsen blive fastsat regler om, hvilke køretøjer førerret til almindelig bil (kategori B) erhvervet som 17-årig giver ret til at føre. Der vil blive fastsat regler, der svarer til forsøgsordningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1. Det vil blandt andet indebære, at førerret til almindelig bil (kategori B) erhvervet som 17-årig efter den foreslåede bestemmelse i færdselslovens § 56, stk. 3, 1. pkt., ikke vil give ret til at føre stor knallert (kategori AM). Der henvises herved nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8.

Med den foreslåede bestemmelse vil der fortsat i medfør af den gældende færdselslovs § 57, stk. 1, kunne udstedes kørekort til langsomtkørende invalidekøretøj til en person, der er fyldt 15 år, uden at dette vil være betinget af ledsaget kørsel i tidsrummet mellem kl. 20.00 og kl. 05.00.

Den foreslåede bestemmelse i § 56, stk. 3, 2. pkt., hvorefter ledsageren under kørslen skal sidde på forreste passagersæde og under kørslen være opmærksom på de omkringværende trafikale forhold og bistå den 17-årige fører med råd og vejledning, vil ikke indebære, at ledsageren har et særskilt retligt ansvar for selve kørslen. Ledsagerens funktion vil alene være vejledende. Det er føreren af bilen, det vil sige den 17-årige, der har ansvaret for kørslen, og den 17-årige fører af bilen vil skulle leve op til færdselslovens regler for førere.

Kravet om, at ledsageren skal være opmærksom på de omkringværende trafikale forhold, medfører, at ledsageren vil skulle have sin opmærksomhed rettet mod trafikken under kørslen. Bestemmelsen indebærer ikke et direkte forbud mod brug af kommunikationsapparater, herunder mobiltelefon, eller et direkte forbud mod andre opmærksomhedskrævende gøremål. Det vil dog være en overtrædelse af bestemmelsen, der vil kunne straffes efter den foreslåede § 118, stk. 11, jf. lovslagets § 1, nr. 15, hvis ledsageren gennem længere tid har sin opmærksomhed rettet mod eksempelvis sin mobiltelefon og dermed ikke kan være fuld opmærksom på trafikken.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke medføre ændringer i, hvornår ledsageren anses for at blive selvstændig fører af køretøjet som følge af sin direkte indgriben i kørslen. Der er endvidere med den foreslåede bestemmelse ikke tilsigtet ændringer i forhold til betingelserne for at pålægge ledsageren et medvirkensansvar efter straffelovens § 23 for den 17-åriges færdselsforseelser i øvrigt.

Det følger af den foreslåede § 56, stk. 3, 3. pkt., at færdselslovens §§ 53 og 54, § 55, stk. 1 og 2, og regler fastsat i medfør af § 55, stk. 4, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse for ledsageren.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at ledsageren vil være underlagt de samme restriktioner i forhold til alkohol og bevidsthedspåvirkende stoffer og medicin m.v., som gælder for føreren af bilen, lige så vel som ledsageren vil være underlagt de samme regler om politiets prøvetagning m.v. med henblik på kontrol for spiritus- og narkokørsel m.v. Den 17-årige fører vil således ikke kunne anvendes som chauffør for en ledsager, der ikke selv er i stand til at føre bilen.

I medfør af den foreslåede § 56, stk. 3, 4. pkt., skal den 17-årige kørekortindehaver inden kørslens påbegyndelse oplyse ledsageren om, at vedkommende fungerer som ledsager, og oplyse ledsageren om de betingelser, der stilles til ledsageren. Hermed sikres det, at ledsageren ved, hvornår vedkommende fungerer som ledsager, og at ledsageren i den forbindelse kan tage stilling til, om vedkommende opfylder betingelser for at kunne fungere som ledsager. Et strafansvar for ledsageren vil endvidere forudsætte, at vedkommende er vidende om og har indvilliget i at være ledsager. Det påhviler den 17-årige fører at sikre dette, jf. den foreslåede § 56, stk. 3, 4. pkt.

Den foreslåede bestemmelse indeholder ikke formkrav til, hvordan oplysningerne skal gives. Den

17-årige fører vil dog i forbindelse med en eventuelt efterfølgende sag skulle kunne påvise, at føreren har oplyst ledsageren om, at vedkommende fungerer som ledsager, og om de krav, ledsageren skal opfylde. I praksis vil det derfor være hensigtsmæssigt, at føreren opfylder sin oplysningspligt på skriftligt grundlag. En fortrykte ledsagerblanket, udfærdiget af Færdselsstyrelsen og gjort tilgængelig på styrelsens hjemmeside, vil kunne anvendes, men det er ikke et krav efter den foreslåede bestemmelse.

Det følger af den foreslåede § 56, *stk. 4*, at betingelsen om ledsaget kørsel i den foreslåede *stk. 3* ikke finder anvendelse for kørsel med motordrevet køretøj, som der kan erhverves ret til at føre før det fyldte 17. år.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ledsagerkravet i tidsrummet mellem kl. 20.00 og kl. 05.00 ikke vil finde anvendelse for kørsel med lille knallert og traktor/motorredskab, idet selvstændig ret til at føre disse køretøjer kan erhverves allerede fra det fyldte henholdsvis 15. og 16. år.

Til nr. 8

Ifølge færdselslovens § 56, *stk. 5*, fastsætter transportministeren bestemmelser om køreuddannelsen, herunder om køretøjer, der anvendes til køreprøver, og om undervisning på særlige lukkede øvelsespladser og anlæg. Transportministeren fastsætter endvidere bestemmelser om betingelserne for at få udstedt kørekort, herunder om køreprøven, samt om kørekortets udseende og indhold. Transportministeren kan fastsætte bestemmelser om, at udgifter til tolk i forbindelse med aflæggelse af køreprøve afholdes af ansøgeren.

Bestemmelsen udgør en bred bemyndigelse for transportministeren til at fastsætte regler om kørekortmæssige forhold, herunder blandt andet køreuddannelsen, betingelserne for udstedelse og erhvervelse af kørekort og kørekortets udseende og indhold. Bemyndigelsen er navnlig udmøntet i kørekortbekendtgørelsen, der også indeholder regler om, hvilke køretøjer og køretøjskombinationer, de forskellige kategorier af kørekort giver ret til at føre.

Det foreslås, at der i § 56, *stk. 5*, der med lovforslaget bliver *stk. 7*, efter 3. pkt. indsættes et nyt pkt., hvoraf følger, at transportministeren kan fastsætte bestemmelser om betingelser for at kunne agere som ledsager efter *stk. 3*, 1. pkt., udover de, der følger af *stk. 3*, 2. og 3. pkt.

Der vil i medfør af den foreslåede bestemmelse blandt andet kunne fastsættes krav til ledsagerens alder, erfaring og frakendelseshistorik. Det forventes, at der i kørekortbekendtgørelsen vil blive fastsat krav om, at ledsageren skal være mindst 24 år, have haft kørekort til almindelig bil (kategori B) i minimum 5 år og ikke må have været frakendt førerretten betinget eller ubetinget i de seneste 5 år.

Det vil endvidere i kørekortbekendtgørelsen i medfør af den gældende færdselslovs § 118, *stk. 13*, der med lovforslaget bliver *stk. 15*, blive fastsat strafbestemmelser om, at ledsagerens overtrædelse af disse krav vil skulle straffes med bøde. Bøden til ledsageren for at agere ledsager uden at opfylde de i kørekortbekendtgørelsen fastsatte alders- og erfaringsmæssige krav og krav til frakendelseshistorik forudsættes som udgangspunkt fastsat til 3.500 kr.

For så vidt angår sanktionsfastsættelsen for ledsagerens overtrædelser af de krav, der vil blive fastsat i medfør af den foreslåede § 56, *stk. 7*, henvises i øvrigt til pkt. 2.3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Transportministeren vil i medfør af den gældende bestemmelse i § 56, *stk. 5*, 2. pkt., kunne fastsætte regler om, hvilke køretøjer og køretøjskombinationer kørekort til almindelig bil (kategori B) erhvervet som 17-årig i medfør af den foreslåede § 56, *stk. 3*, 1. pkt., giver ret til at føre. Der lægges med lovforslaget op til, at det i medfør heraf i kørekortbekendtgørelsen vil blive fastsat, at kørekort til almindelig bil (kategori B) erhvervet som 17-årig i medfør af den foreslåede § 56, *sk. 3*, 1. pkt., vil give ret til at føre lille knallert, personbil indrettet til befordring af højst otte personer foruden føreren og en tilladt totalvægt på ikke over 3.500 kg, varebil med en tilladt totalvægt på ikke over 3.500 kg, vogntog bestående af person- eller varebil og et påhængskøretøj med en tilladt totalvægt på ikke over 750 kg,

vogntog bestående af en person- eller varebil og et påhængskøretøj med en tilladt totalvægt på over 750 kg, men med en samlet totalvægt, der ikke overstiger 3.500 kg, og traktor/motorredskab. Det forventes således, at der vil blive fastsat regler, der svarer til forsøgsordningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Til nr. 9

Efter færdselslovens § 57, stk. 3, kan transportministeren fastsætte regler om en forsøgsordning, hvor med alderskravet for erhvervelse af kørekort sættes ned til 17 år betinget af ledsaget kørsel indtil det fyldte 18. år. Transportministeren kan i den forbindelse fravige § 56, stk. 2, nr. 1, § 128, stk. 4, § 129, stk. 4, 1. og 2. pkt., og § 131, stk. 1, og fastsætte, at § 56, stk. 1, 2. pkt., tillige finder anvendelse for ledsageren. Transportministeren kan endvidere efter forhandling med justitsministeren fastsætte, at § 55, stk. 1 og 2 og stk. 4, 1. pkt., med de fornødne tilpasninger tillige finder anvendelse for ledsageren. Bemyndigelsen er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1594 af 15. december 2016 om forsøgsordning med udstedelse af kørekort til 17-årige (herefter forsøgsordningsbekendtgørelsen).

Det foreslås at ophæve § 57, stk. 3.

Den foreslåede ophævelse af færdselslovens § 57, stk. 3, der udgør forsøgsordningsbekendtgørelsens hjemmelsbestemmelse, vil medføre, at forsøgsordningsbekendtgørelsen samtidig vil være at betragte som ophævet. Den foreslåede ophævelse medføre således, at forsøgsordningen med udstedelse af kørekort til 17-årige vil ophøre.

Forsøgsordningen foreslås med lovforslaget i stedet, med visse tilpasninger, gjort permanent, og de nærmere regler herom foreslås indarbejdet i færdselsloven, jf. nærmere lovforslagets § 1, nr. 5-9, 11, 13-15, 18-20, 22 og 24-25.

For så vidt angår gyldigheden af kørekort til 17-årige, der er udstedt i medfør af forsøgsordningsbekendtgørelsen, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, stk. 2.

Til nr. 10

Færdselslovens § 60 c indeholder regler om gengivelse af førerret efter pålagt kørselsforbud og generhvervelse af førerret efter ubetinget frakendelse for forhold begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret.

Det følger af færdselslovens § 60 c, stk. 3, at for at generhverve førerretten skal fornyet, særlig køreundervisning være gennemført og kontrollerende køreprøve bestået, hvis føreren inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret har begået en forseelse, for hvilken førerretten er frakendt ubetinget 1) i medfør af § 126, stk. 1, nr. 4, 2) som følge af at føreren har gjort sig skyldig i flere forhold, der hver for sig er omfattet af § 125, stk. 1-3, hvoraf et af forholdene er omfattet af stk. 1, nr. 1-4, eller stk. 3 og dette forhold er begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret, eller 3) som følge af at føreren har gjort sig skyldig i forhold, der er omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-4, eller stk. 3, der medfører en ubetinget frakendelse af førerretten i medfør af § 126, stk. 1, nr. 7 eller 9.

Det foreslås, at der i § 60 c, stk. 3, to steder ændres »førerret« til: »retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert«.

De foreslåede ændringer er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 16 og 17, hvorved foreslås forskellige præciseringer af færdselslovens § 125, stk. 3, og § 127 i forhold til begrebet førstegangserhvervelse af førerret, hvor det i bestemmelserne præciseres, at der skal være tale om førstegangserhvervelse af retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert. Der henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 16 og 17.

De foreslåede ændringer i § 60 c, stk. 3, vil således sikre en konsekvent præcisering af begrebet førstegangserhverver.

De foreslåede ændringer medfører i øvrigt ikke ændringer i de krav, der i § 60 c, stk. 3, stilles for at generhverve førerretten efter en ubetinget frakendelse.

Til nr. 11

Ifølge færdselslovens § 62, stk. 1, må traktor og motorredskab kun føres af personer, der har erhvervet kørekort til bil eller særligt kørekort til traktor/motorredskab.

Det følger endvidere af § 62, stk. 3, at §§ 56-60 e, bortset fra § 56, stk. 2, nr. 1, og stk. 4, § 57, stk. 1, og § 60 c, også gælder med hensyn til kørekort til traktor/motorredskab. Kørekortet kan udstedes til personer, der er fyldt 16 år.

Det følger således af bestemmelsen, at færdselslovens bestemmelser om kørekort til motorkøretøj og stor knallert finder anvendelse for kørekort til traktor/motorredskab. Undtaget herfra er dog § 56, stk. 2, nr. 1, om alderskravet på 18 år for erhvervelse af kørekort, § 56, stk. 4, om kravene om undervisning hos en godkendt kørelærer og brug af lukkede øvelsespladser og særlige køretekniske anlæg, § 57, stk. 1, om kørekort til langsomtkørende invalidekøretøj, og § 60 c om gengivelse af førerret efter pålagt kørselsforbud.

Det foreslås i § 62, *stk. 3*, at ændre »stk. 4« til »stk. 6«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås indsat et nyt stk. 3 og 4 i færdselslovens § 56. Som følge af den foreslåede indsættelse af et nyt stk. 3 og 4 i § 56 bliver de gældende bestemmelser i § 56, stk. 3-5 herefter til stk. 5-7. Det nødvendiggør en ændring af henvisningen til § 56, stk. 4, i § 62, stk. 3.

Den foreslåede ændring i § 62, stk. 3, er således alene en konsekvensændring, der ikke indebærer materielle ændringer af bestemmelsen.

Til nr. 12

Efter færdselslovens § 67, stk. 3, har føreren ansvar for, at køretøjet er i forsvarlig og forskriftsmæssig stand, særligt at styre-, bremse-, signal- og tegngivningsapparater samt at lygter virker forskriftsmæssigt og sikkert, og at tilkoblingen til eventuelt påhængskøretøj er forsvarlig. Førerens ansvar for køretøjets forsvarlige stand efter bestemmelsen omfatter også monterede dæk på køretøjet.

Det følger herudover af færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, kan den, der overtræder § 67, straffes med bøde.

Det foreslås, at der i § 67, *stk. 3*, efter »sikkert,« indsættes »at køretøjet ikke er forsynet med åbenbart uegnede dæk«.

Med bestemmelsen vil der blive sikret et retsgrundlag, hvorefter førerens ansvar for køretøjets lovlige og ansvarlige stand tillige omfatter, at køretøjet ved kørsel ikke er monteret med åbenbart uegnede dæk til den konkrete kørsel. Der skal tages udgangspunkt i det aktuelle føre, dækkets type og dækkets stand, når det skal afklares, om dækket er åbenbart uegnet. Ved kørsel på sne- eller isdækkede veje er dæk, som ikke er typegodkendte vinterdæk, åbenbart uegnede dæk, og ved kørsel i hårdt vinterføre er dæk, som ikke er typegodkendte vinterdæk og snegrebsmærket (3PMSF-mærket), uegnede, medmindre køretøjet er monteret med specialdæk eller terrændæk, som er konstrueret til kørsel under blandede forhold eller i terræn.

Vurderingen skal foretages konkret som led i politiets kontrol af dækkenes forskriftsmæssige stand. Færdselsstyrelsen vil løbende udarbejde vejledninger om egnede dæk for såvel lette som tunge køretøjer. I forhold til tunge køretøjer vil der blive taget højde for, hvilken betydning dæk monteret på aksler, som ikke er drivende aksler eller styrende foraksler, har for vejgrebet i det konkrete føre som følge af disse øvrige dæks funktion.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at føreren kan straffes med bøde efter den gældende § 118 i færdselsloven, hvis køretøjet er monteret med dæk, som er åbenbart uegnede.

Til nr. 13

Ifølge færdselslovens § 77, stk. 1, 1. pkt., kan politiet standse et køretøj og lade det undersøge for fejl og mangler samt kontrollere, at føreren opfylder betingelserne for lovligt at kunne føre køretøjet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.1.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger om gældende ret.

Det foreslås, at der i § 77, *stk. 1, 1. pkt.*, efter »køretøjet« indsættes », og at ledsageren opfylder betingelserne for ledsagere, jf. § 56, stk. 3, og regler udstedt i medfør af § 56, stk. 7«.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at politiet vil kunne standse et køretøj med henblik på at kontrollere, om en passager i køretøjet fungerer som ledsager efter den foreslåede ledsagerordning for 17-årige, der har fået udstedt kørekort i henhold til den foreslåede § 56, stk. 3, og om ledsageren opfylder de betingelser, der stilles til ledsagere.

For så vidt angår de betingelser, der stiles til ledsageren, og politiets kontrolmuligheder hermed henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, 7 og 8.

Politiets standsning af et køretøj efter den foreslåede bestemmelse med henblik på kontrol af en ledsager vil i øvrigt skulle ske inden for hjemlen i § 77, stk. 1.

Politiets kontrol af den 17-årige fører vil i øvrigt skulle ske efter den gældende bestemmelse i § 77, stk. 1, der indeholder hjemmel for politiets standsning og kontrol af førere af køretøjer.

Til nr. 14

Færdselslovens § 118 indeholder regler om straffastsættelse for overtrædelser af reglerne i færdselsloven.

Det foreslås, at henvisningen til stk. 10 og 11 i § 118, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres til en henvisning til stk. 12 og 13.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 15, hvorved det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 10 og 11 i § 118. Som følge heraf bliver de gældende bestemmelser i § 118, stk. 10-15, til stk. 12-17. Det nødvendiggør en ændring af henvisningen i § 118, stk. 1, 1. pkt., til disse stykker i § 118.

Ændringen i § 118, stk. 1, 1. pkt., er således alene en konsekvensændring, der ikke indebærer materielle ændringer.

Til nr. 15

I medfør af færdselslovens § 57, stk. 3, er der i forsøgsordningsbekendtgørelsen fastsat regler om en forsøgsordning med udstedelse af kørekort til 17-årige. Overtrædelse af forsøgsordningsbekendtgørelsens regler straffes i medfør af bekendtgørelsens §§ 13 og 14 med bøde.

Med lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås indsat et nyt stk. 3 og 4 i færdselslovens § 56, hvorefter kørekort til almindelig bil (kategori B) vil kunne udstedes til en person, der er fyldt 17 år, betinget af ledsaget kørsel i tidsrummet mellem kl. 20.00 til kl. 05.00 frem til det fyldte 18. år.

Muligheden for at udstede kørekort til almindelig bil (kategori B) til 17-årige foreslås hermed, med visse tilpasninger, gjort permanent, og de nærmere regler herom foreslås indarbejdet i færdselsloven, jf. nærmere lovforslagets § 1, nr. 5-9, 11, 13-15, 18-20, 22 og 24-25. Forsøgsordningen med udstedelse af kørekort til 17-årige ophører samtidig hermed.

Færdselslovens § 118 indeholder regler om straffastsættelse for overtrædelser af reglerne i færdselsloven.

Det foreslås i § 118 efter stk. 9 at indsætte et nyt stk. 10 og 11.

Det følger af det foreslåede *stk. 10*, at kørsel uden ledsager i strid med § 56, stk. 3, 1. pkt., og overtrædelse af § 56, stk. 3, 4. pkt., straffes med bøde efter § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kørsel uden ledsager i tidsrummet mellem kl. 20.00 til

05.00, straffes med bøde efter reglerne om straf for at føre motorkøretøj og stor knallert uden at have erhvervet førerret. Det samme gør sig gældende for den 17-årige førers overtrædelse af den foreslåede § 56, stk. 3, 4. pkt., om pligten til at informere ledsageren om, at vedkommende fungerer som ledsager og om de betingelser, der stilles til ledsageren. Den 17-årige førers overtrædelse af ledsagerordningens betingelser vil dog alene kunne straffes med bøde, og ikke fængsel.

Bøden for overtrædelse af den foreslåede § 56, stk. 3, 1. og 4. pkt., forudsættes i førstegangstilfælde fastsat til 3.000 kr., hvilket er samme udgangspunkt som gælder for 17-årige, der har kørt uden erhvervet førerret, men som har gennemført et ikke uvæsentligt antal køretimer. Ved fastlæggelsen af bødeniveauet er der således taget hensyn til de særlige retningslinjer, der i retspraksis gælder for personer under 18 år, og bøden bør derfor ikke nedsættes yderligere.

Det tilsigtes med henvisningen til § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1, i den foreslåede bestemmelse, at gentagne overtrædelser af den foreslåede § 56, stk. 3, 1. og 4. pkt., i overensstemmelse med principperne for udmålingspraksis efter § 117 d, stk. 2, vil skulle tillægges gentagelsesvirkning. Dette vil også gælde indbyrdes mellem de to forseelsestyper.

Endvidere vil en førers tidligere kørsler med en ledsager, der ikke opfylder betingelserne for at kunne fungere som ledsager, jf. nærmere herom nedenfor vedrørende den foreslåede § 118, stk. 11, 2. pkt., også skulle tillægges indbyrdes gentagelsesvirkning i forhold til førerens overtrædelser omfattet af den foreslåede § 118, stk. 10.

Ved opgørelse over antallet af tidligere afgørelser om kørsel uden erhvervet kørekort forudsættes overtrædelser af § 117 a om kørsel i frakendelsestiden efter almindelig praksis medregnet.

Der foreslås herefter følgende retningslinjer for straffastsættelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 118, stk. 10, for den 17-årige førers overtrædelse af den foreslåede § 56, stk. 3, 1. og 4. pkt.:

Overtrædelse af § 56, stk. 3, 1. og 4 pkt.	Bødetakst kr.
1. gang	3.000 kr.
2. gang	3.500 kr.
3. gang	4.000 kr.

Ved flere overtrædelser af ledsagerordningens krav til samtidig pådømmelse vil færdselslovens § 118 a, stk. 2 og 4, om absolut kumulation finde anvendelse.

For kørsel uden erhvervet kørekort forudsættes de gældende vejledende bødetakster og de almindelige regler i færdselsloven og praksis for gentagelsesvirkning fortsat anvendt.

Det bemærkes, at bødestørrelsen for førerens overtrædelse af ledsagerordningens betingelser, uanset de ovenfor angivne retningslinjer for bødens fastsættelse, fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af sagens omstændigheder. Det angivne bødeniveau vil således kunne fraviges i både op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

En 17-årige førers overtrædelse af ledsagerordningens krav udløser ikke andre retsvirkninger, herunder frakendelse af førerretten eller konfiskation.

Det følger af den foreslåede *stk. 11, 1. pkt.*, at en ledsagers overtrædelse af §§ 53 og 54, jf. § 56, stk. 3, 3. pkt., og ledsagerens overtrædelse af § 56, stk. 3, 2. pkt., straffes med bøde.

Et strafansvar for ledsageren vil forudsætte, at vedkommende er vidende om og har indvilliget i at være ledsager. Det påhviler den 17-årige fører at sikre dette, jf. den foreslåede § 56, stk. 3, 4. pkt.

Bøden til ledsageren for overtrædelse af færdselslovens bestemmelser om spiritus- og narkokørsel m.v. i §§ 53 og 54 og overtrædelse af kravet om, at ledsageren under kørslen skal sidde på forreste passagersæde og være opmærksom på de omkringværende trafikale forhold og yde vejledning til føreren, hvis nødvendigt, forudsættes som udgangspunkt fastsat til 3.500 kr.

Det er ikke tiltænkt, at tilfælde, hvor ledsageren i forbindelse med sin ageren som ledsager har overtrådt færdselslovens §§ 53 og 54, vil skulle tillægges gentagelsesvirkning eller i øvrigt have indvirkning på sanktionsfastsættelsen for forhold, hvor ledsageren som fører af et motordrevet køretøj i anden sammenhæng måtte have overtrådt §§ 53 og 54.

For så vidt angår ledsagerens overtrædelse af de krav til ledsagerens alder, erfaring og frakendelseshistorik, som i medfør af den foreslåede ændring af § 56, stk. 5, der med lovforslaget bliver stk. 7, vil blive fastsat i kørekortbekendtgørelsen, henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8.

Det foreslåede krav om, at ledsageren skal medbringe sit kørekort under kørslen, når denne fungerer som ledsager, jf. den foreslåede ændring af § 56, stk. 1, 2. pkt., vil i medfør af den gældende bestemmelse i § 117 d, stk. 2, skulle straffes med bøde. Bøden vil for denne forseelse vejledende skulle fastsættes til 1.000 kr. i overensstemmelse med de retningslinjer, der i retspraksis gælder for udmåling af bøde for kørsel uden medbringelse af kørekort.

Ved flere overtrædelser af ledsagerordningens krav til samtidig pådømmelse vil færdselslovens § 118 a, stk. 2 og 4, om absolut kumulation finde anvendelse.

Det er ikke tiltænkt, at sanktionering af ledsageren, der knytter sig til en tilsidesættelse af betingelserne for ledsagelse, vil skulle have gentagelsesvirkning eller andre retsvirkninger, herunder frakendelse af førerretten eller konfiskation.

Det bemærkes, at bødestørrelsen for en ledsagers overtrædelser af kravene for ledsagelse, uanset de ovenfor angivne retningslinjer for bødens fastsættelse, fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af sagens omstændigheder. Det angivne bødeniveau vil således kunne fraviges i både op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Det følger af den foreslåede *stk. 11, 2. pkt.*, at hvis føreren har kendskab til de forhold, der begrunder ledsagerens overtrædelse, jf. 1. pkt., eller ledsagerens overtrædelse af § 56, stk. 1, 2. pkt., straffes føreren med bøde efter § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1.

Det vil endvidere i kørekortbekendtgørelsen i medfør af den gældende færdselslovs § 118, stk. 13, der med lovforslaget bliver stk. 15, i kørekortbekendtgørelsen blive fastsat en tilsvarende strafbestemmelse om, at føreren vil skulle straffes med bøde efter færdselslovens § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1, for ledsagerens overtrædelse af bekendtgørelsens regler om krav til ledsageren, hvis føreren har kendskab til, at ledsageren ikke opfylder de pågældende krav.

For så vidt angår den 17-årige førers strafansvar for ledsagerens overtrædelse af de krav til ledsagerens alder, erfaring og frakendelseshistorik, som i medfør af den foreslåede ændring af § 56, stk. 5, der med lovforslaget bliver stk. 7, vil blive fastsat i kørekortbekendtgørelsen, henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8.

Det vil både i forhold til den foreslåede bestemmelse i § 118, stk. 11, 2. pkt., og i medfør af de strafbestemmelser, der vil blive fastsat i kørekortbekendtgørelsen vedrørende førerens strafansvar for ledsagerens overtrædelser, være en forudsætning for strafansvar, at føreren har kendskab til de forhold, der begrunder ledsagerens overtrædelse. I modsætning til færdselslovens almindelige tilregnelsskrav, der er uagtksomhed, vil den 17-årige førers strafansvar i de nævnte tilfælde dermed kræve forsæt.

Bøden til føreren for ledsagerens manglende medbringelse af kørekort under den ledsagede kørsel (overtrædelse af den foreslåede § 56, stk. 1, 2. pkt.), forudsættes som udgangspunkt fastsat til 1.000 kr. Bøden forudsættes dog nedsat til det halve beløb i overensstemmelse med de almindelige retningslinjer

om sanktionspåstande i færdselssager vedrørende personer mellem 15 og 18 år, jf. Rigsadvokatsmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager, afsnit 5.2.1.

Bøden til føreren for alle andre tilfælde af ledsagerens overtrædelser af ledsagerordningens betingelser, forudsættes som udgangspunkt fastsat til 3.000 kr. Hermed forudsættes bøden for kørsel med en ledsager, der ikke opfylder betingelserne for at kunne fungere som ledsager, udmålt efter samme retningslinjer, som vil gælde for førerens kørsel uden ledsager, jf. ovenfor vedrørende den foreslåede § 118, stk. 10. Da der i disse tilfælde er tale om samme vejledende takst, som gælder for 17-årige, der har kørt uden erhvervet førerret, men som har gennemført et ikke uvæsentligt antal køretimer, er der således allerede ved fastlæggelsen af bødeniveauet taget hensyn til de særlige retningslinjer, der i retspraksis gælder for personer under 18 år, og bøden bør derfor ikke nedsættes yderligere.

Det er med henvisningen i den foreslåede bestemmelse til § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1, tilsigtet, at en føreres gentagne kørsler med en ledsager, der ikke opfylder betingelserne for at kunne agere som ledsager, i overensstemmelse med principperne for udmålingspraksis efter § 117 d, stk. 2, vil skulle tillægges gentagelsesvirkning. Dette vil også gælde i forhold til kørsler med en ledsager, der ikke opfylder de krav, der vil blive fastsat i kørekortbekendtgørelsen.

Alle tilfælde af kørsler, hvor ledsageren ikke opfylder betingelserne for at kunne agere som ledsager, forudsættes således tillagt gentagelsesvirkning i forhold til udmåling af bøden til den 17-årige fører. Dette vil være uafhængig af, hvilke betingelser ledsageren ikke opfylder, dog med undtagelse af ledsagerens manglende medbringelse af kørekort under kørslen.

Endvidere vil førerens overtrædelser af den foreslåede § 56, stk. 3, 1. og 4. pkt., jf. den foreslåede § 118, stk. 10, også skulle tillægges indbyrdes gentagelsesvirkning i forhold til de nævnte overtrædelser omfattet af den foreslåede § 118, stk. 11, 2. pkt., og overtrædelser af kørekortbekendtgørelsens kommende regler om krav til ledsagerens alder, erfaring og frakendelseshistorik.

Der foreslås herefter følgende retningslinjer for straffastsættelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 118, stk. 11, 2. pkt., for den 17-årige førers ansvar for ledsagerens overtrædelser af den foreslåede § 56, stk. 3, 2. og 3. pkt.:

Førerens ansvar for ledsagerens overtrædelse af § 56, stk. 3, 2. og 3. pkt.	Bødetakst kr.
1. gang	3.000 kr.
2. gang	3.500 kr.
3. gang	4.000 kr.

Ved flere overtrædelser af ledsagerordningens krav til samtidig pådømmelse vil færdselslovens § 118 a, stk. 2 og 4, om absolut kumulation finde anvendelse.

Det bemærkes, at bødestørrelsen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne bødeniveau vil således kunne fraviges i både op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

En 17-årige førers kørsel med en ledsager, der ikke opfylder ledsagerordningens betingelser, udløser ikke andre retsvirkninger, herunder frakendelse af førerretten og konfiskation.

Til nr. 16

Det følger af færdselslovens § 125, stk. 3, at føreren betinget frakendes retten til at føre et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, hvis føreren har gjort sig skyldig i to forhold omfattet af færdselslovens § 125, stk. 2, og forholdene er begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger om gældende ret.

Det foreslås i § 125, stk. 3, at »et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert« ændres til »motorkøretøj og stor knallert«, og at »førerret« ændres til »retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert«.

Den foreslåede bestemmelse præciserer, at der ved begrebet førstegangserhverver alene vil skulle lægges vægt på tidspunktet for førerens erhvervelse af førerret til motorkøretøj (bil og motorcykel) eller stor knallert. Tidspunktet for førerens erhvervelse af ret til at føre lille knallert eller traktor/motorredskab vil således være uden betydning.

Den foreslåede ændring medfører i øvrigt ikke ændringer af førstegangserhververbegrebet. Der vil således fortsat ikke være tale om førstegangserhvervelse, hvis der er tale om generhvervelse af førerretten efter en ubetinget frakendelse, hvis der er tale om gengivelse af førerretten efter et kørselsforbud, hvis kørekortet udvides til at omfatte yderligere kategorier, eller hvis der er tale om fornyelse eller ombytning af kørekort. En fører vil ligeledes fortsat skulle anses som førstegangserhverver, hvis den pågældende inden for de tre første år efter førstegangserhvervelse af retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert udvider kørekortet til at omfatte yderligere kategorier. En udvidelse af førerretten ophæver eller forkorter således ikke den periode, hvor der i tilknytning til en førstegangserhvervelse kan pålægges kørselsforbud.

Den foreslåede ændring medfører endvidere ikke ændringer i sanktionerne overfor førstegangserhververes overtrædelser af færdselsloven og forskrifter udstedt i medfør heraf.

Til nr. 17

Det følger af færdselslovens § 127, at hvis en forseelse omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-6 eller 8, § 125, stk. 3, eller § 126, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 1, 2, 4, 5, 10 eller 11, bliver begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret, træder et kørselsforbud i stedet for en betinget frakendelse. Ved et kørselsforbud inddrages førerens ret til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, indtil særlig køreundervisning eller ANT-kursus, jf. § 60 c, stk. 1 og 2, er gennemført og kontrollerende køreprøve er bestået.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger om gældende ret.

Det foreslås i § 127, 1. pkt., at »førerret« ændres til »retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert«, og i 2. pkt., at »motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert,« ændres til »motorkøretøj og stor knallert«.

Den foreslåede bestemmelse præciserer, at der ved begrebet førstegangserhverver alene vil skulle lægges vægt på tidspunktet for førerens erhvervelse af førerret til motorkøretøj (bil og motorcykel) eller stor knallert. Tidspunktet for førerens erhvervelse af ret til at føre lille knallert eller traktor/motorredskab vil således være uden betydning.

Den foreslåede ændring medfører ikke indholdsmæssige ændringer af førstegangserhververbegrebet. Der vil således fortsat ikke være tale om førstegangserhvervelse, hvis der er tale om generhvervelse af førerretten efter en ubetinget frakendelse, hvis der er tale om gengivelse af førerretten efter et kørselsforbud, hvis kørekortet udvides til at omfatte yderligere kategorier, eller hvis der er tale om fornyelse eller ombytning af kørekort. En fører vil ligeledes fortsat skulle anses som førstegangserhverver, hvis den pågældende inden for de tre første år efter førstegangserhvervelse af retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert udvider kørekortet til at omfatte yderligere kategorier. En udvidelse af førerretten ophæver

eller forkorter således ikke den periode, hvor der i tilknytning til en førstegangserhvervelse kan pålægges kørselsforbud.

Den foreslåede ændring medfører endvidere ikke ændringer i sanktionerne overfor førstegangserhververes overtrædelser af færdselsloven og forskrifter udstedt i medfør heraf.

Til nr. 18

Færdselslovens udgangspunktet for ubetinget frakendelse af førerretten er, at frakendelsestiden regnes fra afgørelsestidspunktet.

Det følger imidlertid af færdselslovens § 128, stk. 4, at hvis føreren er under 18 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af førerretten vedtages eller fastslås ved endelig dom, regnes frakendelsestiden fra den dag, hvor føreren fylder 18 år. I de pågældende tilfælde vil føreren ikke have erhvervet førerret, da vedkommende er under 18 år, og det er således retten til at erhverve førerret, der frakendes ubetinget for en nærmere periode.

Efter færdselslovens § 56, stk. 2, nr. 1, jf. stk. 1, kan kørekort til motorkøretøj og stor knallert kun udstedes til en person, der er fyldt 18 år, jf. dog § 57. Ifølge færdselslovens § 2, nr. 15, inddeles motorkøretøjer i bil og motorcykel.

Det foreslås i § 128, stk. 4, efter »fylder 18 år« at indsætte », for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 18 år«. Den foreslåede bestemmelse medfører, at hvis en fører er under 18 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af førerretten vedtages eller fastslås ved endelig dom, vil frakendelsestiden kun skulle regnes fra den dag, hvor føreren fylder 18 år i forhold til kørekort med et alderskrav på 18 år.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 7, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stk. 3 og 4 i § 56, hvorefter kørekort til almindelig bil (kategori B) vil kunne udstedes til en person, der er fyldt 17 år, betinget af ledsaget kørsel i tidsrummet mellem kl. 20.00 til kl. 05.00 frem til det fyldte 18. år. Lovforslagets § 1, nr. 7, omfatter kun kørekort til almindelig bil (kategori B). Der vil endvidere i medfør af den bemyndigelsesbestemmelse, der med lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås indsat i § 56, stk. 5, der bliver stk. 7, blive udstedt administrative regler om, at kørekort til almindelig bil (kategori B), der er erhvervet som 17-årig, ikke vil give ret til at føre stor knallert, før føreren er fyldt 18 år.

En konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 7, hvorefter det vil blive muligt at udstede kørekort til almindelig bil (kategori B) til en person på 17 år under visse betingelser, vil blive, at alderskravet for erhvervelse af kørekort til almindelig bil (kategori B) generelt vil skulle betragtes som 17 år.

Den foreslåede ændring af § 128, stk. 4, 1. pkt., vil omfatte beregning af frakendelsestiden for stor knallert (kategori AM), lille motorcykel (kategori A1) og under visse omstændigheder mellemstor motorcykel (kategori A2).

Bestemmelsen vil dog ikke være begrænset hertil. Hvis alderskravet for andre kørekortkategorier fremover måtte blive ændret eller fastsat til 18 år, vil bestemmelsen også finde anvendelse for beregning af frakendelsestiden for sådanne kørekortkategorier.

Den foreslåede ændring vil således medføre, at beregningen af frakendelsesperioden i forhold til erhvervelse af førerret til almindelig bil (kategori B) for en fører, der på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse vedtages eller fastslås ved endelig dom, er fyldt 17 år, vil skulle ske efter færdselslovens almindelige udgangspunkt, det vil sige fra afgørelsestidspunktet.

For en fører, der er fyldt 17 år, vil beregning af frakendelsestiden derfor i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 128, stk. 4, 1. pkt., skulle ske fra forskellige tidspunkter i forhold til forskellige kørekortkategorier. Er føreren for eksempel 17 år og 4 måneder gammel på afgørelsestidspunktet, vil en ubetinget frakendelse på 3 år i forhold til almindelig bil (kategori B) udløbe, når føreren er 20 år og 4 måneder, hvorimod den i forhold til kørekort med et alderskrav på 18 år, herunder blandt andet stor knallert (kategori AM) og lille motorcykel (kategori A1), først vil udløbe, når føreren er 21 år. Hvis

føreren i det nævnte eksempel vælger at erhverve kørekort til almindelig bil (kategori B) før det fyldte 21. år, vil dette kørekort imidlertid også give ret til at føre stor knallert i medfør af kørekortbekendtgørelsens gældende regler om erhvervelse af kørekort til almindelig bil (kategori B). Retten til at føre stor knallert (kategori AM) og andre køretøjer med et alderskrav på 18 år vil dog i eksemplet ikke kunne erhverves selvstændigt, før føreren er fyldt 21 år.

For så vidt angår beregning af frakendelsestiden, hvis føreren er under 17 år på tidspunktet for en ubetinget frakendelse henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 19.

Til nr. 19

Færdselslovens udgangspunktet for ubetinget frakendelse af førerretten er, at frakendelsestiden regnes fra afgørelsestidspunktet.

Det følger imidlertid af færdselslovens § 128, stk. 4, at hvis føreren er under 18 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af førerretten vedtages eller fastslås ved endelig dom, regnes frakendelsestiden fra den dag, hvor føreren fylder 18 år. I de pågældende tilfælde vil føreren ikke have erhvervet førerret, da vedkommende er under 18 år, og det er således retten til at erhverve førerret, der frakendes ubetinget for en nærmere periode.

Efter færdselslovens § 56, stk. 2, nr. 1, jf. stk. 1, kan kørekort til motorkøretøj og stor knallert kun udstedes til en person, der er fyldt 18 år, jf. dog § 57. Ifølge færdselslovens § 2, nr. 15, inddeles motorkøretøjer i bil og motorcykel.

Det foreslås i § 128, stk. 4, efter 1. pkt., at indsætte et nyt punktum, der bliver 2. *pkt.*, hvoraf følger, at hvis føreren er under 17 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af førerretten vedtages eller fastslås ved endelig dom, vil frakendelsestiden endvidere skulle regnes fra den dag, hvor føreren fylder 17 år, for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 17 år.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 7, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stk. 3 og 4 i § 56, hvorefter kørekort til almindelig bil (kategori B) vil kunne udstedes til en person, der er fyldt 17 år, betinget af ledsaget kørsel i tidsrummet mellem kl. 20.00 til kl. 05.00 frem til det fyldte 18. år. Lovforslagets § 1, nr. 7, vil kun omfatte kørekort til almindelig bil (kategori B). Der vil endvidere i medfør af den bemyndigelsesbestemmelse, der med lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås indsat i § 56, stk. 5, der bliver stk. 7, blive udstedt administrative regler om, at kørekort til almindelig bil (kategori B), der er erhvervet som 17-årig, ikke vil give ret til at føre stor knallert, før føreren er fyldt 18 år. Der vil således fortsat være et alderskrav på 18 år for at erhverve førerret til stor knallert, lille motorcykel (kategori A1) og under visse omstændigheder mellemstor motorcykel (kategori A2).

Den foreslåede bestemmelse i § 128, stk. 4, 2. pkt., vil omfatte beregning af frakendelsestiden for så vidt angår kørekort til almindelig bil (kategori B), hvis føreren er under 17 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af retten til at erhverve førerret vedtages eller fastslås ved endelig dom. Dette er en konsekvens af, at alderskravet for erhvervelse af kørekort til almindelig bil (kategori B) efter lovforslagets § 1, nr. 7, generelt vil skulle betragtes som 17 år. Perioden for en ubetinget frakendelse af retten til at erhverve førerret til almindelig bil (kategori B) vil således i de pågældende tilfælde skulle regnes fra føreren fylder 17 år.

En fører under 17 år vil også være under 18 år. Derfor vil beregningen af frakendelsestiden for så vidt angår retten til at erhverve førerret til stor knallert (kategori AM), lille motorcykel (kategori A1) og under visse omstændigheder mellemstor motorcykel (kategori A2), der har et alderskrav på 18 år, for en fører, der er under 17 år, skulle ske efter den foreslåede bestemmelse i § 128, stk. 4, 1. pkt., det vil sige fra det fyldte 18. år. Der henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 18.

For en fører, der er under 17 år, vil beregning af frakendelsestiden derfor skulle ske fra forskellige tidspunkter i forhold til forskellige kørekortkategorier. Hvis en fører er 16 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af retten til at erhverve førerret i for eksempel 3 år vedtages eller fastslås

ved endelig dom, vil frakendelsesperioden i forhold til at erhverve kørekort til almindelig bil (kategori B), skulle regnes fra føreren fylder 17 år, jf. den foreslåede bestemmelse i § 128, stk. 4, 2. pkt., og den ubetingede frakendelse vil således udløbe, når føreren er 20 år i forhold til kørekort til almindelig bil (kategori B). I forhold til kørekort med et alderskrav på 18 år, herunder blandt andet stor knallert (kategori AM) og lille motorcykel (kategori A1), vil frakendelsesperioden derimod skulle regnes fra føreren fylder 18 år, jf. den foreslåede bestemmelse i § 128, stk. 4, 1 pkt., og den ubetingede frakendelse vil for disse kørekortkategorier først udløbe, når føreren er 21 år. Hvis føreren i det nævnte eksempel vælger at erhverve kørekort til almindelig bil (kategori B) som 20-årig, vil dette kørekort imidlertid også give ret til at føre stor knallert i medfør af kørekortbekendtgørelsens gældende regler om erhvervelse af kørekort til almindelig bil (kategori B). Retten til at føre stor knallert (kategori AM) og andre køretøjer med et alderskrav på 18 år vil dog i eksemplet ikke kunne erhverves selvstændigt, før føreren er fyldt 21 år.

For så vidt angår beregning af frakendelsestiden for en fører, der er 17 år, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 18.

Til nr. 20

Det følger af færdselslovens § 129, stk. 4, 1. pkt., at hvis den fører, der ubetinget frakendes retten til at føre lille knallert, er under 18 år på gerningstidspunktet, udskydes det tidspunkt, hvor den pågældende efter sin alder kan erhverve førerret, desuden i 6 måneder, for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 18 år. Det følger endvidere af § 129, stk. 4, 2. pkt., at har føreren på afgørelsestidspunktet erhvervet førerret, frakendes førerretten ubetinget i 6 måneder. Det følger derudover af § 129, stk. 4, 3. pkt., at bestemmelsen i § 60 a, om de almindelige betingelser for generhvervelse af førerretten, ikke finder anvendelse i disse tilfælde. Det følger endelig af § 129, stk. 4, 4. pkt., at frakendelse af førerretten under særlige omstændigheder kan undlades.

Det foreslås i § 129, stk. 4, efter 1. pkt., at indsætte et nyt punktum, der bliver 2. *pkt.*, hvoraf fremgår, at er den fører, der ubetinget frakendes retten til at føre lille knallert efter stk. 3, under 17 år på gerningstidspunktet, udskydes det tidspunkt, hvor den pågældende efter sin alder kan erhverve førerret, endvidere i 6 måneder, for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 17 år.

Med lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås det at indsætte et nyt stk. 3 og 4 i § 56, hvorefter kørekort til almindelig bil (kategori B) vil kunne udstedes til en person, der er fyldt 17 år, betinget af ledsaget kørsel i tidsrummet mellem kl. 20.00 til kl. 05.00 frem til det fyldte 18. år. En konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 7, vil blive, at alderskravet for erhvervelse af kørekort til almindelig bil (kategori B) generelt vil skulle betragtes som 17 år.

Indsættelsen af et nyt 2. pkt. i § 129, stk. 4, sammenholdt med lovforslagets § 1, nr. 7, vil således medføre, at en ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert vil medføre en udskydelse af retten til at erhverve førerret til almindelig bil (kategori B) i seks måneder, hvis føreren er under 17 år på gerningstidspunktet.

Den foreslåede bestemmelse medfører alene udskydelse af retten til at erhverve førerret til almindelig bil (kategori B). Retten til at erhverve førerret til traktor/motorredskab udskydes fortsat ikke på grund af en ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert, da kørekort til traktor/motorredskab har et alderskrav på 16 år.

For så vidt angår udskydelse af retten til at erhverve kørekort med et alderskrav på 18 år, herunder blandt andet stor knallert (kategori AM) og lille motorcykel (kategori A1), vil dette fortsat skulle ske i 6 måneder i medfør af den gældende bestemmelse i § 129, stk. 4, 1. pkt. En fører, der er under 17 år på gerningstidspunktet, og som ubetinget frakendes retten til at føre lille knallert, vil således fortsat både få udskudt retten til at erhverve førerret til almindelig bil (kategori B) og til alle kørekortkategorier med et alderskrav på 18 år, herunder blandt andet stor knallert (kategori AM) og lille motorcykel (kategori A1).

Den foreslåede bestemmelse indebærer ikke øvrige ændringer af § 129, stk. 4. Det betyder blandt andet, at hvis føreren på afgørelsestidspunktet har erhvervet førerret, frakendes førerretten fortsat ubetinget i 6 måneder, jf. § 129, stk. 4, 2. pkt., der bliver 3. pkt.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvornår en sådan ubetinget frakendelse skal regnes fra, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 18 og 19, vedrørende de foreslåede ændringer af § 128, stk. 4.

Til nr. 21

Det fremgår af færdselslovens § 129, stk. 6, at hvis føreren er under 15 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert vedtages eller fastslås ved endelig dom, regnes frakendelsestiden fra den dag, hvor føreren fylder 15 år.

Ifølge straffelovens § 15 er den kriminelle lavalder 15 år. Den kriminelle lavalder er både gældende for overtrædelser af straffeloven og for overtrædelser af speciallovgivningen, herunder færdselsloven.

Da børn under 15 år ikke kan straffes for overtrædelser af færdselsloven og derfor ikke kan retsforfølges for færdselslovsovertrædelser med henblik på idømmelse af en strafferetlig sanktion i form af frakendelse af førerretten, har bestemmelsen i færdselslovens § 129, stk. 6, ingen retlig betydning.

Det foreslås, at § 129, stk. 6, ophæves. Dette sker af ordensmæssige hensyn, idet der ikke bør fremgå bestemmelser i færdselsloven, der er uden retlig betydning.

Den foreslåede ophævelse vil ikke have praktisk betydning, da de regler, der foreslås ophævet, ikke længere har retlig relevans.

Til nr. 22

Ifølge § 131, stk. 1, 1. pkt., har anke af en dom, hvorved der er sket ubetinget frakendelse, efter at førerretten eller retten til at føre lille knallert har været inddraget i medfør af § 130, ikke opsættende virkning for dommens bestemmelse om frakendelse, medmindre andet bestemmes af byretten ved kendelse. Det samme gælder ifølge § 131, stk. 1, 2. pkt., anke af en dom, hvorved en person over 18 år, der ikke har førerret, ubetinget er frakendt retten til at erhverve denne ret. I andre tilfælde kan byretten i medfør af bestemmelsen på begæring af anklagemyndigheden ved kendelse bestemme, at anke ikke skal have opsættende virkning.

Det foreslås i § 131, stk. 1, 2. pkt., at ændre »18 år« til »17 år«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 7, hvorved alderskravet for erhvervelse af kørekort til almindelig bil (kategori B) under nærmere fastsatte betingelser nedsættes til 17 år.

Den foreslåede bestemmelse indebærer ikke øvrige ændringer af § 131, stk. 1

Til nr. 23

Det følger af § 132 c, at spørgsmålet om generhvervelse af retten til at føre lille knallert inden frakendelsestidens udløb ud over de i § 132 nævnte tilfælde kan indbringes for domstolene, hvis føreren var under 15 år på tidspunktet for frakendelsen og frakendelsestiden udløber, efter at føreren er fyldt 18 år. Indbringelse sker efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3, og kan tidligst finde sted, når den pågældende er fyldt 18 år. Retten kan kun gengives, når ganske særlige omstændigheder foreligger.

Ifølge straffelovens § 15 er den kriminelle lavalder 15 år. Den kriminelle lavalder er både gældende for overtrædelser af straffeloven og for overtrædelser af speciallovgivningen, herunder færdselsloven.

Da børn under 15 år ikke kan straffes for overtrædelser af færdselsloven og derfor ikke kan retsforfølges for færdselslovsovertrædelser med henblik på idømmelse af en strafferetlig sanktion i form af frakendelse af førerretten, kan den situation, der er omfattet af § 132 c, ikke opstå.

Det foreslås, at § 132 c ophæves. Dette sker af ordensmæssige hensyn, idet der ikke bør fremgå bestemmelser i færdselsloven, der er uden retlig betydning.

Den foreslåede ophævelse vil ikke have praktisk betydning, da de regler, der foreslås ophævet, ikke længere har retlig relevans.

Til nr. 24

Færdselslovens § 134 indeholder regler om handlinger foretaget i udlandet. Det følger af § 134, stk. 4, at § 118, stk. 12, ikke gælder for de i stk. 1-3 nævnte sager.

Det foreslås, at henvisningen til § 118, stk. 12, i § 134, stk. 4, ændres til en henvisning til § 118, stk. 14.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 15, hvorved det foreslås at ændre § 118, således at der indsættes et nyt stk. 10 og 11. Som følge af de foreslåede ændringer bliver de gældende bestemmelser i § 118, stk. 10-15 herefter til stk. 12-17. Det nødvendiggør ændring af henvisningen til § 118, stk. 12, i § 134, stk. 4.

Ændringen i § 134, stk. 4, er alene en konsekvensændring, der ikke indebærer materielle ændringer af bestemmelsen.

Til nr. 25

Færdselslovens § 140, stk. 2, indeholder regler, hvorefter transport-, bygnings- og boligministeren fastsætter, hvilke bekendtgørelser udstedt i henhold til færdselsloven af 1955, der forbliver i kraft efter den 1. maj 1977. Overtrædelse af disse bestemmelser straffes i henhold til § 140, stk. 2, 2. pkt., med bøde. Det følger af § 140, stk. 2, 3. pkt., at § 118, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 13, samt § 119 finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslås, at henvisningen til stk. 13 i § 140, stk. 2, 3. pkt., ændres til en henvisning til § 118, stk. 15.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 15, hvorved det foreslås at ændre § 118, således at der indsættes et nyt stk. 10 og 11. Som følge af de foreslåede ændringer bliver de gældende bestemmelser i § 118, stk. 10-15 herefter til stk. 12-17. Det nødvendiggør ændring af henvisningen til § 118, stk. 13, i § 140, stk. 2, 3. pkt.

Ændringen i § 140, stk. 2, 3. pkt., er alene en konsekvensændring, der ikke indebærer materielle ændringer af bestemmelsen.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2025.

17-årige kørekortindehavere, der måtte have erhvervet kørekort inden lovens ikrafttræden, vil fra lovens ikrafttrædelsestidspunkt være omfattet af lovens regler og regler, der måtte blive udstedt i medfør af færdselslovens § 56, stk. 5, der med lovforslaget bliver stk. 7, som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 8.

17-årige kørekortindehavere, der måtte have erhvervet kørekort inden lovens ikrafttræden, men som endnu ikke ved lovens ikrafttræden er fyldt 18 år, vil derfor blandt andet kunne køre uden ledsager i tidsrummet mellem kl. 05.00 – kl. 20.00 i den resterende del af perioden, indtil de fylder 18 år.

For så vidt angår gyldigheden af et kørekort udstedt i henhold til forsøgsordningsbekendtgørelsen henvises til bemærkningerne nedenfor til § 2, stk. 2.

Straffelovens § 3 indeholder en generel overgangsbestemmelse, der regulerer tilfælde, hvor en handling er foretaget før en ny lovs ikrafttræden, men ikke endelig afgjort ved den nye lovs ikrafttræden. Det følger af straffelovens § 3, stk. 1, 1. pkt., at spørgsmålet om strafbarhed og straf i sådanne tilfælde afgøres efter den straffelovgivning, som er gældende på det tidspunkt, hvor sagen pådømmes. Er handlingen foretaget før den nye lovs ikrafttræden, må straffen dog ikke blive strengere end efter de regler, som var gældende på gerningstidspunktet.

I forhold til lovforslagets § 1, nr. 4, om indførelse af en ny lavere promillegrænse på 0,20 promille

i visse tilfælde, medfører straffelovens § 3, stk. 1, 1. pkt., således, at lovforslagets § 1, nr. 4, alene vil omfatte tilfælde, som begås efter lovens ikrafttræden.

Sager, der er pådømt i byretten før lovens ikrafttræden, og hvor en person er dømt for spirituskørsel med en alkoholpromille på 0,50 eller derunder, jf. den gældende færdselslovs § 53, stk. 2, om føreevne-kriteriet, og som pådømmes i landsretten efter lovens ikrafttræden, vil skulle endeligt afgøres efter de nye regler, som ikke var gældende ved pådømmelsen i første instans. Straffen må dog ikke blive strengere end efter de tidligere regler, jf. straffelovens § 3, stk. 1.

Det følger af straffelovens § 3, stk. 1, 2. pkt., at hvis ophøret af gyldigheden af den lov, der var gældende på gerningstidspunktet, beror på »ydre, strafskylden uvedkommende forhold«, skal forholdet afgøres efter den lov, der var gældende på gerningstidspunktet.

Med lovforslagets § 1, nr. 7, ændres ledsagerordningen for 17-årige kørekortindehavere, således at 17-årige kørekortindehavere må køre uden ledsager i tidsrummet mellem kl. 05.00 og kl. 20.00. Det vil derfor efter lovens ikrafttræden ikke længere være strafbart at køre uden ledsager i det angivne tidsrum. Begrundelsen for at tillade kørsel uden ledsager i det angivne tidsrum er at styrke unges mobilitet i særligt landdistrikterne. Begrundelsen er ikke udtryk for en ændret vurdering af strafværdigheden af kørsel uden ledsager, der før lovens ikrafttræden måtte være sket i strid med betingelserne i forsøgsordningsbekendtgørelsen, der ophæves med lovforslagets § 1, nr. 9.

Ophøret af bekendtgørelsens strafbelagte krav om ledsaget kørsel i alle døgnets timer må således betragtes foranlediget af »strafskylden ydre, uvedkommende forhold« med den virkning, at 17-årige føreres kørsler uden ledsager, der er begået før lovens ikrafttræden den 1. juli 2025, men påkendes efter, skal bedømmes efter reglerne i forsøgsordningsbekendtgørelsen, jf. straffelovens § 3, stk. 1, 2. pkt.

For så vidt angår lovforslagets § 1, nr. 15, om straffastsættelse og gentagelsesvirkning af den 17-årige føreres overtrædelse af ledsagerordningens betingelser, bemærkes, at det følger af straffelovens § 81, nr. 1, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningsmanden tidligere er straffet af betydning for sagen.

Det følger endvidere af straffelovens § 5, at hvor forhøjet straf eller andre retsfølger er foreskrevet i gentagelsestilfælde, kommer afgørelser, der er truffet i henhold til tidligere ret, i betragtning efter deres indhold lige med afgørelser efter den lov, i henhold til hvilken den foreliggende handling bedømmes.

Straffelovens § 5 medfører således, at domme og bødevedtagelser om en 17-årig førers overtrædelser af reglerne i forsøgsordningsbekendtgørelsen, der er afsagt eller vedtaget, før lovens ikrafttræden, har gentagelsesvirkning på kørsler foretaget efter lovens ikrafttræden efter de regler, der gælder, når det nye forhold skal pådømmes, det vil sige reglerne i denne lov. Det vil også være tilfældet, selv om denne lovs regler om gentagelsesvirkning afviger fra de regler om gentagelsesvirkning, der gjaldt ved afsigelse af den tidligere dom eller bødevedtagelse.

Ifølge færdselslovens § 143 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, og loven indeholder ikke en anordningsbestemmelse om, at lovens regler kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland. Lovforslagets regler, vil derfor ikke finde anvendelse eller ved kongelig anordning kunne sættes i kraft for Færøerne eller Grønland.

Det foreslås i *stk.* 2, at kørekort udstedt i medfør af bekendtgørelse nr. 1594 af 12. december 2016 vedbliver at være gyldige, indtil de udløber i henhold til de til enhver tid gældende regler om kørekorts gyldighed.

Med lovens § 1, nr. 8, ophæves § 57, stk. 3, der udgør hjemlen for udstedelse af bekendtgørelse nr. 1594 af 15. december 2016 (forsøgsordningsbekendtgørelsen). Som konsekvens heraf ophæves regler udstedt i medfør af § 57, stk. 3, tilsvarende.

For at sikre, at kørekort udstedt i medfør af forsøgsordningsbekendtgørelsen ikke mister deres gyldig-

hed med ophævelsen af bekendtgørelsen, fremgår det således af § 2, stk. 2, at kørekort udstedt i medfør af bekendtgørelsen vedbliver at være gyldige.

Kørekort udstedt i medfør af forsøgsordningsbekendtgørelsen, bevarer ifølge den foreslåede bestemmelse deres gyldighed, indtil de udløber i henhold til de til enhver tid gældende regler om kørekorts gyldighed. Reglerne om kørekorts gyldighed er fastsat i kørekortbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 875 af 27. juni 2004 med senere ændringer.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 43. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. For biler og motorcykler, hvortil der er tilkoblet et ikke-registreringspligtigt påhængsredskab, og for traktorer og motorredskaber må hastigheden uanset § 42 ikke overstige 30 km i timen. For godkendte eller registrerede traktorer og motorredskaber samt vogntog bestående af en godkendt eller registreret traktor eller et godkendt eller registreret motorredskab tilkoblet godkendte eller registrerede påhængskøretøjer, der opfylder betingelserne fastsat efter stk. 12, må hastigheden dog ikke overstige 40 km i timen.

Stk. 6-11. ---

Stk. 12. Transportministeren kan fastsætte regler om, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at godkendte eller registrerede traktorer og motorredskaber samt vogntog bestående af en godkendt eller registreret traktor eller et godkendt eller registreret motorredskab tilkoblet godkendte eller registrerede påhængskøretøjer må køre med op til 40 km i timen, jf. stk. 5, 2. pkt.

§ 1

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1312 af 26. november 2024, foretages følgende ændringer:

1. § 43, stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* For biler og motorcykler, hvortil der er tilkoblet et ikke-registreringspligtigt påhængsredskab, og for traktorer og motorredskaber må hastigheden uanset § 42 ikke overstige 30 km i timen. For traktorer og motorredskaber, som er registreret i Køretøjsregistret, må hastigheden dog ikke overstige 40 km i timen. For vogntog bestående af en traktor eller et motorredskab, der er registreret i Køretøjsregistret og tilkoblet et påhængskøretøj, må hastigheden dog ikke overstige 30 km i timen. For vogntog bestående af en traktor eller et motorredskab, som er registreret i Køretøjsregistret og tilkoblet et påhængskøretøj, der opfylder betingelser fastsat efter stk. 12, må hastigheden dog ikke overstige 40 km i timen.«

2. § 43, stk. 12, affattes således:

»*Stk. 12.* Transportministeren kan fastsætte regler om de betingelser, der skal være opfyldt for, at hastigheden for vogntog bestående af en traktor eller et motorredskab, som er registreret i Køretøjsregistret og tilkoblet et påhængskøretøj, må være op til 40 km i timen, jf. stk. 5, 4. pkt.«

§ 53. For spirituskørsel straffes den, som fører eller forsøger at føre et motordrevet køretøj efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen overstiger 0,50 promille, eller at alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,25 mg pr. liter luft.

Stk. 2. For spirituskørsel straffes endvidere den, som fører eller forsøger at føre et motordrevet køretøj efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at den pågældende ikke kan føre køretøjet på betryggende måde.

3. I § 53, stk. 1, indsættes efter »luft«: », jf. dog stk. 2«.

4. I § 53 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. For spirituskørsel straffes den, som fører eller forsøger at føre almindelig bil (kategori B) efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen overstiger 0,20 promille, eller at alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,10 mg pr. liter luft, hvis

1) forholdet er begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af retten til at føre almindelig bil (kategori B), eller

2) forholdet udgør en overtrædelse af eller forsøg på overtrædelse af § 56, stk. 1, 1. pkt.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 56. Motorkøretøj og stor knallert må kun føres af en person, der har erhvervet kørekort. Føreren skal under kørslen have kørekortet hos sig og skal på forlangende vise det til politiet.

Stk. 2. Kørekort kan udstedes til en person, der:

1) er fyldt 18 år, jf. dog § 57,

2) er i besiddelse af tilstrækkelig synsevne samt i øvrigt af den fornødne åndelige og legemlige færlighed, og

3) ved en prøve godtgør at have tilstrækkelig kørefærdighed og fornødent kendskab til køretøjet og dets behandling samt til færdselsreglerne.

Stk. 3-4. ---

5. I § 56, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »Føreren«: »og en person, der agerer ledsager, jf. stk. 3, 1. pkt.,«.

6. I § 56, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »dog«: »stk. 3 og«.

7. I § 56 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Kørekort til almindelig bil (kategori B) kan under samme betingelser som nævnt i stk. 2, nr. 2 og 3, udstedes til en person, der er fyldt 17 år, betinget af, at denne under kørsel i tidsrummet fra kl. 20.00 til kl. 05.00 er i følgeskab med en ledsager frem til det fyldte 18. år, jf. dog stk. 4 og § 57. Ledsageren skal under kørslen sidde på forreste passagersæde og skal under kørslen være opmærksom på de omkringværende trafikale forhold og bistå den 17-årige fører med råd og vejledning. §§ 53 og 54, § 55, stk. 1 og 2, og regler fastsat i medfør af § 55, stk. 4, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse for ledsageren. En 17-årig kørekortindehaver har pligt til inden kørselens påbegyndelse at oplyse ledsageren om, at denne fungerer som ledsager og om de betingelser, der stilles til ledsageren, jf. 2. og 3. pkt., og regler fastsat i medfør af stk. 7.

Stk. 4. Betingelsen om ledsaget kørsel, jf. stk. 3, finder ikke anvendelse for kørsel med motor-drevet køretøj, som der kan erhverves ret til at føre før det fyldte 17. år.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 5-7.

Stk. 5. Transportministeren fastsætter bestemmelser om køreuddannelsen, herunder om køretøjer, der anvendes til køreprøver, og om undervisning på særlige lukkede øvelsespladser og anlæg. Transportministeren fastsætter endvidere bestemmelser om betingelserne for at få udstedt kørekort, herunder om køreprøven, samt om kørekortets udseende og indhold. Transportministeren kan fastsætte bestemmelser om, at udgifter til tolk i forbindelse med aflæggelse af køreprøve afholdes af ansøgeren.

§ 57. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Transportministeren kan fastsætte regler om en forsøgsordning, hvormed alderskravet for erhvervelse af kørekort sættes ned til 17 år betinget af ledsaget kørsel indtil det fyldte 18. år. Transportministeren kan i den forbindelse fravige § 56, stk. 2, nr. 1, § 128, stk. 4, § 129, stk. 4, 1. og 2. pkt., og § 131, stk. 1, og fastsætte, at § 56, stk. 1, 2. pkt., tillige finder anvendelse for ledsageren. Transportministeren kan endvidere efter forhandling med justitsministeren fastsætte, at § 55, stk. 1 og 2 og stk. 4, 1. pkt., med de fornødne tilpasninger tillige finder anvendelse for ledsageren.

8. I § 56, *stk. 5*, der bliver *stk. 7*, indsættes efter 3. pkt.:

»Transportministeren kan fastsætte bestemmelser om betingelser for at kunne agere som ledsager efter *stk. 3*, 1. pkt., udover de, der følger af *stk. 3*, 2. og 3. pkt.«

9. § 57, *stk. 3*, ophæves.

§ 60 c. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. For at generhverve førerretten skal fornyet, særlig køreundervisning være gennemført og kontrollerende køreprøve bestået, hvis føreren inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret har begået en forseelse, for hvilken førerretten er frakendt ubetinget

1) i medfør af § 126, stk. 1, nr. 4,

2) som følge af at føreren har gjort sig skyldig i flere forhold, der hver for sig er omfattet af § 125, stk. 1-3, hvoraf et af forholdene er omfattet af stk. 1, nr. 1-4, eller stk. 3, og dette forhold er begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret, eller

3) som følge af at føreren har gjort sig skyldig i forhold, der er omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-4, eller stk. 3, der medfører en ubetinget frakendelse af førerretten i medfør af § 126, stk. 1, nr. 7 eller 9.

Stk. 4. ---

10. I § 60 c, stk. 3, ændres to steder »førerret« til: »retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert«.

§ 62. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. §§ 56-60 e, bortset fra § 56, stk. 2, nr. 1, og stk. 4, § 57, stk. 1, og § 60 c, gælder også med hensyn til kørekort til traktor (motorredskab). Kørekortet kan udstedes til personer, der er fyldt 16 år.

11. I § 62, stk. 3, ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

§ 67. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Føreren af et køretøj skal til enhver tid være opmærksom på, at køretøjet og eventuelt påhængskøretøj er i forsvarlig stand, særligt at styre-, bremse-, signal- og tegngivningsapparater samt lygter virker forskriftsmæssigt og sikkert, og at tilkoblingen til eventuelt påhængskøretøj er forsvarlig.

Stk. 4. ---

§ 77. Politiet kan standse et køretøj og lade det undersøge for fejl og mangler samt kontrollere, at føreren opfylder betingelserne for lovligt at kunne føre køretøjet. Opfylder køretøjet ikke bestemmelserne i loven eller de bestemmelser, der er udfærdiget i medfør af loven, kan det indkaldes til senere kontrol. Såfremt køretøjet er til fare for færdselssikkerheden, kan dets nummerplader inddrages.

Stk. 2. ---

12. I § 67, *stk. 3*, indsættes efter »sikkert,«: »at køretøjet ikke er forsynet med åbenbart uegnede dæk,«.

13. I § 77, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »køretøjet«: », og at ledsageren opfylder betingelserne for ledsagere, jf. § 56, *stk. 3*, og regler udstedt i medfør af § 56, *stk. 7*«.

14. I § 118, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »stk. 10 og 11« til: »stk. 12 og 13«.

§ 118. ---

Stk. 2-15. ---

15. I § 118 indsættes efter stk. 9 som nye stykker:

»*Stk. 10.* Kørsel uden ledsager i strid med § 56, stk. 3, 1. pkt., og overtrædelse af § 56, stk. 3, 4. pkt., straffes med bøde efter § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1.

Stk. 11. En ledsagers overtrædelse af §§ 53 og 54, jf. § 56, stk. 3, 3. pkt., og overtrædelse af § 56, stk. 3, 2. pkt., straffes med bøde. Hvis føreren har kendskab til de forhold, der begrundes ledsagerens overtrædelse, jf. 1. pkt., eller ledsagerens overtrædelse af § 56, stk. 1, 2. pkt., straffes føreren med bøde efter § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1.«

Stk. 10-15 bliver herefter stk. 12-17.

§ 125. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Under samme betingelser som nævnt i stk. 2 skal føreren betinget frakendes retten til at føre et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, hvis føreren har gjort sig skyldig i to forhold omfattet af stk. 2 og forholdene er begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret.

Stk. 5-6. ---

16. I § 125, *stk. 3*, ændres »et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert« til: »motorkøretøj og stor knallert« og »førerret« ændres til: »retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert«.

§ 127. Hvis en forseelse omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-6 eller 8, § 125, stk. 3, eller § 126, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 1, 2, 4, 5, 10 eller 11, bliver begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret, træder et kørselsforbud i stedet for en betinget frakendelse. Ved et kørselsforbud inddrages førerens ret til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, indtil særlig køreundervisning eller ANT-kursus, jf. § 60 c, stk. 1 og 2, er gennemført og kontrollerende køreprøve er bestået.

§ 128. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Er føreren under 18 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af førerretten vedtages eller fastslås ved endelig dom, regnes frakendelsestiden fra den dag, hvor føreren fylder 18 år.

§ 129. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Er den fører, der ubetinget frakendes retten til at føre lille knallert efter stk. 3, under 18 år på gerningstidspunktet, udskydes det tidspunkt, hvor den pågældende efter sin alder kan erhverve førerret, desuden i 6 måneder, for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 18 år. Har føreren på afgørelsestidspunktet erhvervet førerret, frakendes førerretten ubetinget i 6 måneder. Bestemmelsen i § 60 a finder herved ikke anvendelse. Under særlige omstændigheder kan frakendelse af førerretten undlades.

Stk. 5. ---

17. I § 127, 1. pkt., ændres »førerret« til: »retten til at føre motorkøretøj eller stor knallert« og i 2. pkt. ændres »motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert« til: »motorkøretøj og stor knallert«.

18. I § 128, stk. 4, indsættes efter »fylder 18 år«: », for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 18 år«.

19. I § 128, stk. 4, indsættes efter 1. pkt.:

»Er føreren under 17 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af førerretten vedtages eller fastslås ved endelig dom, regnes frakendelsestiden endvidere fra den dag, hvor føreren fylder 17 år, for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 17 år.«

20. I § 129, stk. 4, indsættes efter 1. pkt.:

»Er den fører, der ubetinget frakendes retten til at føre lille knallert efter stk. 3, under 17 år på gerningstidspunktet, udskydes det tidspunkt, hvor den pågældende efter sin alder kan erhverve førerret, endvidere i 6 måneder, for så vidt angår kørekort med et alderskrav på 17 år.«

Stk. 6. Er føreren under 15 år på det tidspunkt, hvor en ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert vedtages eller fastslås ved endelig dom, regnes frakendelsestiden fra den dag, hvor føreren fylder 15 år.

Stk. 7. ---

§ 131. Anke af en dom, hvorved der er sket ubetinget frakendelse, efter at førerretten eller retten til at føre lille knallert har været inddraget i medfør af § 130, har ikke opsættende virkning for dommens bestemmelse om frakendelse, medmindre andet bestemmes af byretten ved kendelse. Det samme gælder anke af en dom, hvorved en person over 18 år, der ikke har førerret, ubetinget er frakendt retten til at erhverve denne ret. I andre tilfælde kan byretten på begæring af anklagemyndigheden ved kendelse bestemme, at anke ikke skal have opsættende virkning.

Stk. 2. ---

§ 132 c. Spørgsmålet om generhvervelse af retten til at føre lille knallert inden frakendelsestidens udløb kan ud over de i § 132 nævnte tilfælde indbringes for domstolene, hvis føreren var under 15 år på tidspunktet for frakendelsen og frakendelsestiden udløber, efter at føreren er fyldt 18 år. Indbringelsen sker efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3, og kan tidligst finde sted, når den pågældende er fyldt 18 år. Retten kan kun gengives, når ganske særlige omstændigheder foreligger.

§ 134. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. § 118, stk. 12, gælder ikke for de i stk. 1-3 nævnte sager.

Stk. 5. ---

21. § 129, *stk. 6*, ophæves.

Stk. 7 bliver herefter *stk. 6*.

22. I § 131, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »18 år« til: »17 år«.

23. § 132 *c* ophæves.

24. I § 134, *stk. 4*, ændres »stk. 12« til: »stk. 14«.

§ 140. ---

Stk. 2. Transportministeren fastsætter, hvilke bekendtgørelser udstedt i henhold til den tidligere lov der forbliver i kraft efter den 1. maj 1977. Overtrædelse af disse bestemmelser straffes med bøde. § 118, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 13, samt § 119 finder tilsvarende anvendelse.

25. I § 140, *stk. 2, 3. pkt.*, ændres »stk. 13« til: »stk. 15«.